

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno Din 16.—, četrtletno Din 9.—, inozemstvo Din 64.—. — Poštno-čkovni račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5
Telefon interurban 113.

Cena inseratov: cela stran Din 2000.—, pol strani Din 1000.—, četrt strani Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—, 1/16 str. Din 125.—, Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Nekoliko o državnem proračunu za leto 1930/31.

Kakor smo nakratko objavili v zadnji številki, znaša državni proračun kraljevine Jugoslavije za proračunsko leto 1930/31 13 milijard 348 milijonov 13.160 dinarjev, dočim je prejšnji proračun znašal 12 milijard 464 milijonov 474.912 dinarjev. Je torej povečan za okroglo 883 in pol milijona dinarjev. Finančni minister dr. Švrljuga pa poudarja v svojem poročilu Nj. Veličanstvu kralju, da je bilo lansko leto izven proračuna izdanih še 539.7 milijonov

dinarjev, ki so bili odobreni po členu 131. zakona o državnem računovodstvu, vsled česar znašajo vsi državni izdatki v letu 1929/30 13 milijard 4 milijone dinarjev. Potemtakem je med stari in novim proračunom dejanska razlika 343.9 milijona dinarjev.

V naslednjem hočemo podati kratko sliko o izdatkih naše države v tem letu in o dohodkih, s katerimi bo te stroške krila.

Stroški za splošno državno upravo

	1930/31	1929/30	razlika
vrhovna državna uprava	332,167.032	298,239.233	+ 33,927.799
pokojnine, invalidnine	1.100,000.000	1.127,311.121	+ 27,311.121
državni dolgovi	1.016,044.244	895,430.248	+ 121,513.996
pravda	466,511.906	413,742.932	+ 52,768.974
prosveta	872,166.734	826,930.131	+ 45,236.603
zunanje	159,511.470	142,016.510	+ 17,494.960
notranje	671,930.746	586,111.713	+ 85,819.033
finance	411,285.636	380,625.344	+ 30,650.292
vojska in mornarica	2.522,888.333	2.428,571.226	+ 94,317.107
zgradbe	398,690.069	326,345.672	+ 72,344.397
promet	109,302.895	92,801.201	+ 16,501.694
poljedelstvo	102,850.656	84,713.157	+ 18,137.499
trgovina	72,902.879	55,766.700	+ 17,136.179
socijalna politika	243,408.873	213,032.322	+ 30,376.551
rezervni krediti	74,000.000	74.000.000	
Skupno:	8.534,561.553	7.945,647.510	+ 588,914.043

Stroški za državna podjetja so predvideni na 4.813,451.607 dinarjev, lani so znašali 4.518,827.402 dinarjev, torej več 294,624.205 dinarjev.

Celotni proračun izdatkov torej znaša skupno 13.348,013.160 dinarjev.

Državni dohodki.

Dohodke države tvorijo davki in dohodki državnih podjetij.

Davčni dohodki so tako proračunjeni:

	Proračun l. 1930/31	Povečanje napram l. 1929/30
neposredni davki splošni	1.630.000.000	+ 87,000.000
posebni davki	281.000.000	+ 60,000.000
dolgovani davki	100.000.000	—
trošarina	903.000.000	—
takse	1.245.200.000	+ 45,700.000
carina	1.546.362.000	+ 89,752.000
monopoli (viški dohodkov)	1.817.500.000	+ 19,775.000
vojna odškodnina Nemčije	426.086.000	+ 263,726.000
razni dohodki	85.343.000	+ 480.000
Skupno:	8.071.492.000	+ 586,434.000

Viški dohodki državnih podjetij pa so predvideni v znesku 463,070.000 din.

Stabilizacija dinarja in zunanje posojilo.

Finančni minister naglašja v svojem poročilu, da bo treba misliti na zakonsko stabilizacijo dinarja, za katero so pri nas razmere vsestransko dozorele, in ki se ima izvršiti edino na podlagi sedanje vrednosti dinarja. Ker je pogoj stabilizacije dinarja odplačilo enega dela dolga Narodni banki in se to odplačilo ni moglo izvršiti iz rednih državnih sredstev, se je to vprašanje stalno vezalo na sklenitev zunanjega posojila. Najetju inozemskega posojila je vlada vedno posvečala posebno pozornost, ni pa se hotela prenagli, tem manj, ker je k temu ni nič sililo. Kljub temu pa je vlada pazljivo zasledovala razvoj prilik na mednarodnem denarnem trgu ter čakala na trenutek, ki bi omogočal najetje posojila pod kar najugodnejšimi pogoji. Posojilo, ki bi se najelo, bi se uporabilo za stabilizacijo dinarja, pa tudi za razna javna dela po programu, ki je v posameznih ministrstvih že pripravljen.

Boj zoper žganje v Švici.

Švica je danes edina država, kjer se pridelava in prodaja žganja iz sadja vrši brez vsake kontrole in brez vsakega davka. Kdor hoče, more poljubno proizvajati žganje iz raznega sadja in njegovih odpadkov. Sadjarstvo se v Švici lepo razvija in napreduje od leta do leta. Naštelo se je v Švici 12 milijonov sadnih dreves. Z rastočo proizvodnjo sadja pa tudi raste število žganjarn. Povprečno se na leto v teh žganjarnah pridelava 12 milijonov litrov žganja.

Da je to veliko, se uvidi takoj, ako pomislimo, da je Švica majhna država, ki ima nekaj nad 3 milijone 300.000 prebivalcev, prebivajočih na 41.324 kv km zemeljske površine. Ker se pridelava toliko žganja in ker je žganje radi popolne neobdačenosti jako poceni, se ga tudi veliko — popije. Statistično je dokazano, da Švica relativno (v primeru) med vsemi narodi in državami popije največ žganja. Tako nezmerno žganje-pitje vpliva jako kvarno na ljudsko zdravje, pa tudi na ljudsko moralno.

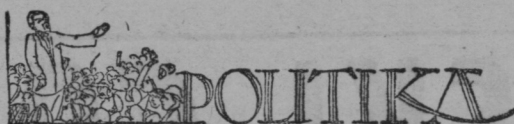
Pogubne posledice pretiranega žganjepitja med ljudstvom so dale zvezni

švicarski vladi spodbudo, da je predložila ljudstvu v splošno glasovanje spremembo tistih členov švicarske ustave, ki se pečajo z določbami o alkoholu. Že leta 1885 je švicarsko ljudstvo nekatere ustavne določbe o alkoholu spremenilo, toda samo tiste, ki se nanašajo na pridelavo alkohola iz krompirja. Takrat ni šlo za žganje iz sadja, ker v tistih letih Švica še ni imela tako razvitega sadjarstva, da bi proizvodnja žganja iz sadja mogla postati nevarnost za ljudstvo. Leta 1923 je bila ljudskemu glasovanju predložena obširnejša sprememba alkoholnih določb švicarske ustave, pa je pri glasovanju propadla. Predlog ni bil dobro sestavljen, ter se je proti njemu vršila ostra agitacija zlasti s tem, da bi sprejetje predloga pomenjalo nevarnost za obstoj in razvoj švicarskega sadjarstva.

Na podlagi teh skušenj je bil predlog za ljudsko glasovanje, ki je bilo preteklo nedeljo, 6. aprila, veliko boljše sestavljen. V predlogu so začrtani ukrepi, kako bi se onemogočilo vsako oškodovanje domačega sadjarstva. Pospeševala se bo pridelava namiznega sadja in njegova uporaba za hrano. Sadje se mora zaužiti, ne pa uporabiti za žganje. Država bo skrbela za olajšanje in pocenjenje prevoza sadja v gorate kraje, kjer sadja ni ter ga otroci poznajo samo iz knjig. Domača žganjekuha, tako je določeno v predlogu za glasovanje, bo tudi v bodoče svobodna; svoj domači sadni pridelek bo vsakdo tudi v bodoče smel porabiti za kuhanje žganja, ki bo v domači porabi ostalo brez vsakega davka. Obrtne žganjarne pa bodo pod kontrolo ter bodo morale ves izdelek žganja oddati državni alkoholni upravi, ki ga bo prevzela za primerne ceno.

Od nameravanega davka na žganje se pričakuje svota 45 milijonov frankov, ki pa ne bodo tekli v državno kaso, marveč se bo polovica razdelila na kantone (Švica ima 22 kantonov ali okrožij) polovica pa se bo porabila za socialno zavarovanje — za starostno zavarovanje ter preostalih in zapuščenec. Predlog, o katerem je preteklo nedeljo glasovalo švicarsko ljudstvo, je izdelal zvezni predsednik Musy, ki skupno s prejšnjim predsednikom Motta zastopa katoličane v švicarski vladi. Z vladnim predlogom soglašajo vse politične stranke, izvzemši komuniste. Najhujšo agitacijo proti temu predlogu za spremembo ustave so vršili tisti krogi in tisti ljudje, ki se bojijo za svoj dobiček, ki so ga jim prinašale dosežanje razmere. Za zdravje in moralni napredek ljudstva pa se takšni ljudje brigajo manj, nego za lanski sneg.

Mnogo lepih deklet in žena pada v oči tujemu potniku v naši deželi. Ni li naša dolžnost, da to prirodno lepoto našega naroda negujemo in ohranimo — mesto da jo z uporabo škodljivih sredstev za vedno uničimo? Zato bi morali uporabljati že davno preizkušene in resnično neškodljive Elsa-preparate za lepoto: Elsa-Creme-pomado, Elsa-pomado za rast las, Elsa-mila zdravja in lepote, Elsa-Shampoo, Elsadont-pasto za zobe in roke! Po pošti iz lekarne Feller, Stubica Donja, Elsa trg 341.

V NAŠI DRŽAVI.

Banovinski proračuni. Po podatkih, ki so nam na razpolago o šestih banovinah, znašajo njih proračuni toliko:

	svota	državni prispevek
Donavska ban.	172.3 mil.	20.3 mil.
Savska ban.	149.4 mil.	39.2 mil.
Dravska ban.	136.1 mil.	30.9 mil.
Zetska ban.	76.7 mil.	57.6 mil.
Vrbaska ban.	73.0 mil.	45.0 mil.
Primorska ban.	66.5 mil.	12.8 mil.

Ako se odbijejo državni prispevki, znaša obremenitev prebivalstva po teh proračunih:

	v milij. D	na 1 prebivalca
Dravska ban.	150.0	82.05 Din
Savska ban.	110.2	47.50 Din
Dravska ban.	105.2	111.54 Din
Zetska ban.	20.1	27.12 Din
Vrbaska ban.	28.0	32.94 Din
Primorska ban.	53.7	67.12 Din

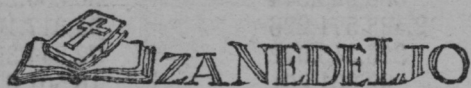
Pripomniti je, da se pri Primorski banovini še ne vidi, koliko bo pravzaprav znašal državni prispevek.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Avstrijska republika bo uvedla žitni monopol.

Na **Čehoslovaškem** bo osnovan katoliški blok iz: čehoslovaške ljudske stranke, nemške ter madžarske krščansko socialne stranke.

Bolgarska organizacija makedonstvojučih je imela te dni v samostanu v Rilem svoj vojni svet. Sklenjeno je bilo, da makedonstvojuči nadaljujejo borbo proti vsakemu, ki bi oviral njih delo. V Jugoslavijo bodo poslali nove atentatorje.

Križarji na pohodu.

I.

Zadnjič že smo povedali, da se je lotilo zapadno krščanstvo osvoboditve sv. dežele iz mohamedanske sužnosti s 7 velikimi in več manjšimi križarskimi vojnami. Da bodo čitatelji uvideli, kako velike žrtve so zahtevali oboroženi poskusi, polastiti se svetih krajev, hočemo natanko opisati prvo križarsko vojno.

Od leta 1086 so prihajale iz Palestine neprestane pritožbe o grozovitostih mohamedancev nad kristjani v Jeruzalemu in sploh na vzhodu. Muslimani so rušili cerkve, uničevali sv. podobe, razdirali oltarje ter mučili duhovnike. Občega ogorčenja nad nasiljem mohamedanizma na zapadu se je poslužil papež Urban II. Na cerkvenem zboru v Clermontu na Francoskem leta 1095 je nastopil sv. oče s tako navdušenimi besedami za osvoboditev sv. krajev, da je vse sklenilo: se podati v boj nad mohamedance. Papež sam je pripel pre-

Nova nemška Brüningova vlada došla v parlamentu zaupnico. Dne 3. aprila je prejela v parlamentu nemška vlada kanclerja Brüninga zaupnico z 253 glasovi proti 187. Nezaupnico so predlagali socialni demokratje ter komunisti, pa so se opekli in ostali v manjšini s 66 glasi.

Napete razmere med Francijo in Rusijo. Z gotovostjo računajo, da bo Francija prelomila diplomatske zveze z Rusijo. Prelom je povzročila skrajna tajinstvena ugrabitev generala Kutjepova, voditelja ruskih beguncev. Francoska policija je ugotovila, da je bil napad na generala ukazan od tajne policije iz Moskve, izvršil ga je njen glavni agent v Parizu Janovič. Kutjepova so odpeljali v avtomobilu zvezanega v vrečo. Vse podrobnosti ugrabitve in pota je izdal član tajne policije. Vodstvo ruskih izseljencev je prevzel za Kutjepovim general Evgen Karlovič Miller, ki načeljuje 175 tisoč močni ruski protisovjetski armadi.

Pojavi obračuna z diktatorjem sovjetske Rusije. Te dni je bila v Moskvo sklicana seja narodnih komisarjev sovjetske vlade. Na seji so obravnavali polom od Stalina odrejenega skupnega gospodarstva ali takozvane kolektivizacije. Komisarji so prečitali poročila iz posameznih oblasti, ki so bila obupna. Prvotna odredba skupnega gospodarstva in delna ukinitve kolektivizacije sta povzročili uprav babilonsko zmešnjavo. Radi izdaje in preklica gospodarskih vladnih ukazov stoji ogromna Rusija pred lakoto, ki je radi neuspeha žetve dejstvo. Radi naravnost obupnih poročil je prišlo na seji narodnih komisarjev do dejanskega obračuna z diktatorjem Rusije, Stalinom. Vse trdi, da bo prišlo do umika Stalina, če ne bo izbruhnil poprej popolen polom sovjetske strahovlade.

★

mnogim bojevnikom križ (odtod križarji). Papežev zastopnik navdušenih križarjev je bil škof Adhemar.

V poletju leta 1096 je začela prva križarska vojska svoj pohod. Križarjem iz Lotaringije je poveljeval vojvoda Gottfried iz Bouillona, francoska vojska se je zbrala krog grofa Rajmunda iz Toulouse ter škofa Adhemarja, Italijanom je poveljeval Boemund iz Tarenta. — Zbirališče vseh križarjev je bil Carigrad. Število križarjev prve križarske vojske cenijo na 105.000 in 600.000 bojevnikov.

Vrhovno vodstvo nad vojsko je bilo v rokah sveta najboljših vojskovodij, za kojega edinstvo je moral skrbeti papežev zastopnik škof Adhemar. Po veliki zmagi križarjev pri Doryläum je bila pot do Male Azije prosta.

Križarji pred Antijehijo.

Dne 20. oktobra 1097 je stala prva križarska vojska pred maloazijske trdnjavo Antijehija. Celih 9 mesecev je oblegalo 300.000 mož mesto, ne da bi ga bili zavzeli. Mesto je bilo veliko, je imelo 360 cerkev in 450 stolpov; bilo je utrjeno, dobro preskrbljeno z živili in ga je branil pretkani Baghi Sijan. Voj-

ščaki iz zapada so bili večji boja na ravnem polju, a niso razumeli oblege.

Križarji so se utaborili pred posameznimi mestnimi vrati, ne da bi bili potegnili obroč oblege krog cele trdnjave. Zopet drugi so zasedli gradove po okoličih. Manjkalo je enotnega vodstva. — Turki so delali izpade iz mesta in pobijali oblegovalce.

Skraja je našla križarska vojska dovolj živeža po vrtovih krog mesta, pa kmalu je prišlo pomanjkanje, zima in deževni nalivi ter bolezni. Šotori in obleka je preperela; cepali so ljudje ter konji; še pri življenju ostali so imeli dovolj opravka s pokopavanjem mrtvih; število križarjev se je skrčilo na polovico. Mnogih se je polastil obup; pobegnili so. Najbolj pogumnim je upadel pogum.

S spomladjo sta popustila pomanjkanje ter bolezen, prišlo je ojačenje po morju in s tem tudi pogum ter upanje. Naenkrat se je raznesla vest, da je dvignil sultan Barkiarok celi vzhod, in da je prejel Kerboga povelje, s kot pesek številno mohamedansko vojsko križarje uničiti. Šlo je za boj na življenje in smrt.

Slednjič, ko se je že bližala Kerboga lahka konjenica, se je posrečilo osvojiti Antijohijo s pomočjo izdajstva. Po zavzetju mesta je padlo 10 tisoč muslimanov in njih poveljnik Baghi Sijan je bil obglavljen na pobegu.

Zmagoslavje radi zavzetja velike in bogate trdnjave je bilo kratko. Že po treh dneh je stal pred mestom strašni Kerboga z 200.000 možmi. Muslimani so se lotili oblege z večjo roko ter zaprli mesto od vseh strani. Med križarji se je pojavil glad, izbruhnile so bolezni, obup je objel križarsko vojsko. Vojvode in knezi so beračili za kruh, vitezi so se spuščali v noči po vrveh preko obzidja ter bežali; nikdo ni mogel več navdušiti izmozganih križarjev na boj in obrambo.

Kar bliskoma se je prelevil obup v smrt prezirajoče navdušenje. Francoski duhovnik Peter Barthelemy je javil grofu Rajmundu Toluškemu, da se mu je prikazal v noči Kristus in mu razodel, kje je skrita sulica, s katero je bila prebodena njegova sveta stran; s pomočjo te sulice bodo zmagali. Na označenem kraju, pri oltarju Petrove cerkve, 12 čevljev globoko so našli sulico; srca vseh so bila po tej najdbi napolnjena z novo srčnostjo. Burno so zahtevali križarji bitko.

Po tridnevni obhodi, postu, molitvah in pripravah na smrt je podelil vsem škof Adhemar odvezo in obhajal bojevnike. Dne 28. junija 1098 se je zbrala križarska vojska pri mestnih vratih. Sveta sulica naprej, meč v pesti in peš — manjkali so konji, so korakali križarji proti Kerbogovi vojski. Bitka je bila dolgotrajna ter ljuta, navdušenje kristjanov nepremagljivo in naenkrat so se spustili Turki v beg.

V turškem taboru so naleteli zmagovalci na nepopisne zaklade. Veliko muslimanov se je pokristjaniilo, ker so videli junaštvo kristjanov. V Antijohiji je bil ustanovljen krščanski patrijarhat. —

(O zavzetju Jeruzalema prihodnjič.)

*

Romanje v Marijino Celje se vrši na prošnjo mnogih prosilcev v začetku počitnic, 28. junija ter traja do 1. julija. V Marijinem Celju ostanemo en dan in dve noči, na Dunaju pa en dan in eno noč. Za vožnjo in oskrbo je treba plačati do dne 15. maja. Svota 550 Din se tudi lahko plača v obrokih. Pismene prijave se pošiljajo na centralni odbor prosvetnih društev frančiškanske župnije v Mariboru. Vsak torek in petek od 2 do 3 popoldne pa se lahko vsakdo oglasi osebno pri zastopnikih centralnega odbora v frančiškanskem samostanu. — Odbor.

Meranu v Janževem vrhu pri Pekrah pri Mariboru, g. Henrik Schigert. Celih 45 let že oskrbuje eno imetje in je še danes kot 72letni mož krepak ter zdrav. Končal je mariborsko vinarsko ter sadjarsko šolo pod ravnateljem Göthe leta 1875 in je bil med prvimi gojenci novoustanovljenega zavoda leta 1872. Tudi poznejši gojenci mariborske vinarske šole so videli v g. Schigertu vzor ekonomu. Pod njegovim vodstvom se je izšolalo že veliko ekonomov in med drugimi tudi sedajni dvorni svetnik ter avstrijski sadjarski in vinarski nadinspektor gospod Anton Löschnigg na Dunaju. Na Janževem vrhu je zapustil omenjeni dostojanstvenik svoje prve risbe kot dokaz prirojenega sadjarskega ter vinarskega talenta in jih hrani jubilarant gospod Schigert še do danes. Ob raznih priložnostih so prirejali ekonomski skupno izlete k očetu Schigertu v Janžev vrh. Neznano mi ostane v spominu dan leta 1924 v decembru, ko sem obiskal jubilaranta skupno s srbskim sadjarskim prekupcem Ognjanom Vučkovičem. Posetila sva ga in kupila žlahtnega sadja za zaboje. Oče Schigert nama je postregel z domačim kruhom in steklenico prist-

nega rizlinga. Srb je odklonil vino in je govoril s prezirom o štajerskih vinih. Slednjič sva ga le pregovorila, da je vsaj poskusil in nato pa izpil z največjo pohvalo par kozarcev. Mesec pozneje je podaril gospodu Schigertu steklenico izbrane kapljice iz Smedereva. Za vsestransko gospodarsko delovanje je bil gospod jubilarant odlikovan z zlato kolajno za civilne zasluge. Bog ohrani gospoda jubilaranta in njegovo družino še mnogo let pri krepkem zdravju in to mu želijo njegovi poklicni tovariši! — Franjo Rudl.

Umrl je v Mariboru obče znani ter spoštovani davčni nadupravitelj v p. gospod Anton Štepic. Truplo so prepeljali iz Maribora v Laško. Ostani rajnemu ohranjen časten spomin, žalujoči rodbini naše sožalje!

Nevaren ptiček pod ključem. V Mariboru se je zdel te dni gostilniškim gostom sumljiv tujec, ki je vinjen plačeval vsakemu pijačo in sicer v avstrijskem denarju. Policija je bila opozorjena na darežljivega moža in se tudi zanimala, odkod ima toliko denarja. Pri preiskavi so dobili pri njem 2000 šilingov in 1000 dinarjev. Dognali so, da je iz kočevskega okraja ter pristopen v Stari trg pri Slovenjgradcu. Mariborska policija je stopila v stik z graško in prejela obvestilo, da je aretirari soudeležen pri vlomu v urad delavske zavarovalnice, od koder je bilo odnešenih 5 tisoč šilingov.

Grob dvanajstih vitezov. Šentpeterske zanimivosti. Na najvišjem nebovskem hribu stoji med ponosnimi jagne di kapelica, posvečena Mariji. Svoječasno je stal na mestu kapelice lesen križ. Kapelica je bila pozidana za časa župnika Harmana, postavil pa jo je na prigovaranje tedanjega kaplana Glanerja leta 1822 posestnik Nekrep Janez. V pretečenem letu je bila kapelica po zaslugi zakoncev Pavlinič prenovljena. Pripovedka pripoveduje, da je na tem mestu pokopanih 12 vitezov v oklepih, ki so padli v boju proti divjim Turkom, ko so leta 1532 z veliko vojsko drli proti Dunaju, gredoč pa ropali, morili in požigali. Takrat so Turki požgali tudi župno cerkev in podružnico na Gorci. Ne bo pa na tem mestu le samo grob vitezov, temveč vseh tistih, ki so padli v brambi proti Turkom. Neda leč od kapelice je sličen hribček, kjer se je mnogo kosti izkopalo in o katerem krožijo slične pripovedke. Tudi na tem mestu stoji križ. V kapelici je na majhnem oltarčku Marija z Detetom. Pred vrati, zraven praga, je kamen z napisom o omenjeni pripovedki 12 vitezov-konjenikov v oklepih, kar priča, da ljudske pripovedke niso brez podlage. S hribčka, ki je menda eden najvišjih v šentpeterski župniji in ki leži tik ob novi okrajni cesti, je prekrasen razgled čez vso Dravsko polje, Pohorje, Boč in Slovenske gorice. Nebroj belih cerkvic te od blizu in daleč pozdravljajo ter domačinu in tujcu priča, da je tukaj živel in še živi verni slovenski rod.

Naš pravoslavni patrijarh umrl. V nedeljo, dne 6. aprila je umrl v Beogradu naš pravoslavni patrijarh Dimitrije v visoki starosti 84 let. Za pa-

NOVICE

Zahvala upravi »Slovenskega Gospodarja« Prav iz srca se Vam zahvalim za poslanih 1000 dinarjev, ki mi bodo v veliko pomoč pri moji nesreči vsled požara. Izkazalo se je, da Vaša beseda in obljuba ni prazna, ampak da izpolnite, kar obljubite. Nekateri so me res strašili, da ne bom nič dobil, pa sem šel k našemu vlč. gospodu župniku, da pišejo zame na »Gospodarja« in vse pojasnijo, kako in kaj je z menoj. In danes imam denar že v roki. Res, srečo sem imel v nesreči, da sem še pravočasno, eden teden pred nesrečo, plačal naročnino za celo leto. Obljubim, da bom ostal »Gospodarju« zvest celo življenje, ker mi je bil tudi on zvest prijatelj v nesreči. Vdano Vas pozdravim hvaležni: Franc Kopša. — V Ormožu, dne 4. aprila 1930.

Redek jubilej. Redki so oni, ki dosežejo visoko starost, še redkejši, ki doslužijo jubilejno dobo pri enem gospodarju. Oboje je doživel dobro znani in obče zaslužni oskrbnik pri grofu dr. I.

trijarha srbske pravoslavne cerkve je bil izvoljen leta 1920. Užival je obče spoštovanje ter priljubljenost.

Umrl v Gradcu. Mila spomlad se je približala in komaj je spomladanska travca ozelenela, je nebeška kosa pokosila dne 26. marca Andreja Malek v Gradcu v bolnici. Pokojni je bil rojak iz fare Sv. Vida pri Ptujju in do sedaj bival v Gradcu. Svetila mu večna luč!

Konec meniške republike. Na grškem polotoku Chalkis je celemu svetu znana gora Athos, kjer je meniška republika. Že v 8. stoletju je bilo pogorje Athos obljudeno od spokornikov. Leta 963 je ustanovil na gori Grk Athanasios s pomočjo cesarja Nikaforusa prvi samostan. Iz enega matičnega samostana so nastali drugi, dokler ni bila gora pozidana. V političnem oziru so ohranili menihi popolno samostojnost. Ko so osvojili Turki Solun leta 1430, se je atoško redovništvo podvrglo Turkom, vendar ostalo slobodno proti letnemu odkupu in le cerkveno je bilo odvisno od carigradskega patrijarhata. Glavni samostani na Athosu so ti le: Lavra, Vatopadi, Iviron, Zographon in Chilandari. Vsak samostan je zidan v obliki podolgačnega četverokota s kupolasto cerkvijo. Leta 1920 je bilo v meniški republiki: 6000 redovnikov, 26 samostanov, 12 vasi, 250 celic in 150 prostorov za samotarje. Izobrazba atoškega redovništva ni velika, ker smatrajo še danes znanost ter umetnost za nekaj preveč posvetnega. Mohamedancem in ženskam je zabranjen dostop v republiko. Meniško republiko so posebno podpirali ruski carji. Pod carizmom je republika cvetela in je bil glavni dotok naraščaja iz Rusije. Od prevrata v Rusiji je prenehal vstop Rusov med menihe. Sedaj hoče grška vlada odpraviti atoško republiko in uporabiti s časom samostane za grške begunce iz Male Azije. Prepovedano je, sprejemati v atoško republiko nove redovnike, ampak smejo bivati v njej le še stari do smrti. S smrtjo zadnjega meniha bode tudi konec tolikostoletne redovniške ljedovlade.

Čednost in strast. Imenitna gospa je prosila nekoč cesarja Napoleona III., naj prepove pušenje tobaka, ker je to vendar le nečedna strast. Cesar je odgovoril prosilki: »Gospa, strast kajenja vrže na leto Franciji 100 milijonov frankov. Ako mi poveste čednost, ki bo dala državni blagajni ravno toliko kakor zgorajna strast, bom izdal takoj prepoved pušenja.«

Mislijo, da je avtomobil in radio od hudiča. V Mostar je prišel nedavno 110 letni Rajkovič, ki je pričel glasno kričati, ko je zagledal avtomobil. Ko so mu pojasnili, da avtomobil ženeta voda in bencin, je dejal: »To je hudičevo delo, kako naj voda žene avtomobil?« Seveda je bil ves trud, prepričati starca, da je avtomobil delo moderne tehnike, zaman. Mož prehiva namreč v hribih in je bil v svojem življenju vsega skupaj samo trikrat v Mostarju. Zadnjič je bil pred 50 leti. Zato ni čuda, da je avtomobil napravil nanj tak vtis. V selu Livno je pevsko društvo »Sloga« pred kratkem montiralo radio-aparat. Zbralo se je v dvorani precej seljakov,

ki so poslušali oddajanje belgrajske postaje, ki je voščila muslimanom vse se praznike. Večina seljakov še nikoli ni čula radia in zato so bili prepričani, da je aparat hudičevo delo. Le s težavo so člani »Sloge« prepričali ljudi, da jim niso aparata razbili.

Kako daleč je plul otroški balonček? Dne 5. marca t. l. je bil spuščen v zrak v Hamburgu v Nemčiji otroški balonček, na katerem je bil pritrjen listič z imenom lastnika in datumom izpustitve. Razpočeni balonček so našli te dni v madžarskem komitatu Šopron, odkoder so ga poslali lastniku. Balonček je preplul 85 km v 14 urah.

KAKO JE V ARGENTINI.

Buenos Aires, 9. 3. 1930.

Dovolite nam, gospod urednik, malo prostora, da se še mi slovenski fantje malo oglasimo v našem ljubem »Slov. Gospodarju«, katerega prav željno pričakujemo, ko privandra preko široke vode semkaj do nas. Mi smo prav zadovoljni z njim, ker nam za tako skromno naročnino prinaša raznovrstne novosti iz naše mile domovine.

Naj ob tej priliki malo opišem cenj. čitateljem »Gospodarja« deželo, kjer bivamo in ki gotovo zanima zlasti tiste, kateri mislijo na izselitev. Tukaj v tej deželi se nas Slovencev nahaja lepo število. Nekateri so zasedli zemljo in jo obdelujejo, drugi so zaposleni po tovarnah, tretji pa pri zgradbi nove železniške proge. Plača je bolj slaba, tako da se težko kaj prihrani ali vsaj za prvotno silo. Človek pač mora biti zadovoljen z delom, kakoršnega dobi.

Za one, ki obdelujejo zemljo, tudi letos ne bo kaj prida, ker je suša uničila večinoma vse pridelke, ostal je samo le bombaž. Ako ne bo v kratkem dežja, se bo posušil tudi ta, tako da bo malo preostalo. Tukaj je velika vročina, katera doseže v mesecu decembru in januarju svoj višek: 52 stopinj Celzija v senci.

Iz tega spredite vsi, na kakšnem pekočem solncu in v kaki vroči naravi se trudijo in mučijo tukaj ljudje, med njimi tudi slovenski rojaki, za svoj trdi, izseljeniški kruh.

Argentina je velika država, ki je razdeljena na več pokrajin, središče pa je v Buenos Airesu, glavnem mestu republike Argentine. Tukaj ima vsak tujec enake pravice kakor domačin, le voliti ne more prej, dokler ne postane državljan. Državljanstvo tukaj z lahkoto doseže vsakdo in sicer po dveletni dobi bivanja v deželi. Argentina je zelo malo obljudena, mnogo je sploh neobdelane zemlje. Podnebje v tej veliki državi je prav različno, skoro v vsaki iz-

med 14 pokrajin drugačno, zato se v raznih krajih bavijo z različnimi pridelki.

Ob koncu tega pisma vas, predragi čitatelji »Slov. Gospodarja« iz dna srca prav lepo pozdravljam, kakor tudi moji tovariši, in vam želimo obilo sreče, zdravja in veselja v domovini, obenem vam še želimo mnogo bolj vesele in zadovoljne velikonočne praznike, kakor jih bomo imeli mi tukaj.

Intihar Franc; Ivančič Anton iz Apač, občina Sv. Lovrenc na Drav. polju; Janez Brencl, Župečja vas; Lesar Ludvik s Ptujске gore; Jakob Rogina od Sv. Vida pri Ptujju.

Motorne sani. Motorne sani ne pridejo tolikanj v poštev glede naših krajev, ampak posebno za Švedsko, Rusijo ter Severno Ameriko, kjer je zelo dolga zima ter mnogo snega. Pri motornih sanjah je glavno to: del koles namestiti s sanjčincami. Motorne sani nimajo koles z gumijevimi obroči, ampak je vrtenje prenešeno na razne zareze, na lopate, bobne, vijačasta kolesa in seveda tudi na propeler kakor pri letalu. Po severnih krajih uporabljajo motorne sani za vzdrževanje prometa, za prevoz pošte, bolnikov in sploh vsega blaga. Motorne sani so zgrajene iz lahke kovine in le podlaga za motorje je iz jekla. Lansko leto je bila dirka motornih sani na razdaljo 600 km med Moskvo in Ljeningradom. Nekateri sani so dosegle brzino 80 km na uro.

Kje lovijo še danes s pomočjo sokolov? Lov na ptiče in manjšo zverjad s pomočjo sokolov je bil zelo priljubljen pri gospodi srednjega veka. Še danes je lov s sokoli v navadi pri Arabcih po stepah severne Afrike. Bogati Arabci redijo cele jate sokolov in se podajo z njimi na lov po pogorju Atlas in oazah Sahare. Sinovi puščave se zberejo na konjih ter odjezdijo na kraj lova. Naprej jašejo oni, ki nosijo sokole. Enega ptiča ima jezdec na dolgi vrvi na desni roki, drugega na turbanu. Ko je zagledal lovec zajca, kunca ali celo gazelo, potegne sokolu čepico z glave, ptič se spusti v zrak in plane z višine na plen. Lov s sokoli je Arabcem v največjo zabavo.

Zakaj mu je izprosil pomilostitev?! Španski regent Espartero je bil l. 1843 po takozvani zmerni stranki odstavljen. Z njim je moral deliti usodo tudi njegov pribočnik, katerega so postavili radi veleizdaje pred vojno sodišče, ki ga je obsodilo na smrt. Zjutraj pred ustrelitvijo se je podal k Izabelli II. si volas starček ter prosil vladarico, naj se usmili mladega adjutanta in ga pomilosti. Prošnja je bila uslišana in pri-

Novo!

MOJ TOVARIŠ

Novo!

Molitvenik za mladeniče, s posebnim naukom za vojake.

Obseg 230 strani. Cena 16 Din z rdečo obrezo in 20 Din, z zlato obrezo.
Po pošti 2 Din več. Dobi se v TISKARNI SV. CIRILA V MARIBORU,
Koroška cesta 5 in v podružnici Aleksandrova cesta 6.

bočnik spuščen na svobodo. Vsi, ki so bili priča vladaričine velikodušnosti, so bili prepričani, da je bil sivolasi prosilec oficirjev oče. Pribočnik sam je pojasnil zadevo pomilostitve takole: »Da se me pusti pri življenju, je izprosil pri vladarici star skopuh ter oderuh, kateremu dolgujem 10 tisoč realov.«

Gluh, mutast in kratkoviden avtomobilist. Na križišču cest v Chikagu je neki avtomobilist v diru povozil enega delavcev, ki so popravljali progo cestne železnice. Na poziv je policija avtomobilista zasledovala in ga tudi ujela. Ne malo težave pa je imela, ko je skušala ugotoviti njegovo ime, kajti izkazalo se je, da je mož gluh in mutast. Na policijski postaji je nato podpisal svoje ime kot H. Peterson in tudi to z velikim trudom, ker povrhu vsega je bil tudi skrajno kratkoviden.

Kako se množe Japonci. Po uradnih podatkih je narastlo prebivalstvo države »vzhajajočega solnca«, Japonske, na 70 milijonov prebivalcev. Japonska ima več prebivalcev kakor vsaka država v Evropi razen Rusije. Prekaša jo samo še Anglija, če ji prištejemo njene prekomorske dežele, in Združene države Severne Amerike, ki štejejo okrog 110 milijonov ljudi. Leta 1880 je imela Japonska 25 milijonov prebivalcev, leta 1905, med rusko-japonsko vojno, 50 milijonov in sedaj jih ima 70 milijonov. V zadnjih treh mesecih preteklega leta se je prebivalstvo pomnožilo za 369.000 oseb, to se pravi: v enem mesecu za 123.000 oseb, v enem tednu za 28 tisoč, v enem dnevu za 4100, v eni uri za 171 oseb.

300 jih obolelo na zastrupljenem alkoholu. Vsa zdravniška veda si ne ve dati pojasnila o zagonetni bolezni, ki se razširja po okraju Oklahoma v Zedinjenih državah Severne Amerike, in na kateri je samo v mestu Oklahoma zbolelo do 300 oseb. Bolezen se pojavlja na ta način, da ohromijo deloma ali pa tudi popolnoma obe nogi, v mnogih slučajih pa bolnik tudi le s težavo premika roke in jezik. Življenjskih žrtev do zdaj še ni zahtevala. Največje število izmed obolelih tvorijo moški in sicer iz različnih poklicev. Mestni komisar za zdravstvo dr. Miles je trdno prepričan, da izvira bolezen iz pitja kakega zastrupljenega alkohola in nekateri bolniki so tudi že priznali, da so uživali takozvani »Jamaica Ginger«.

S pomočjo psa se otrsela roparja. Pri večerji je sedela v Chikagu Mrs. Evans, lekarnarica, ko jo preseneči neki moški s samokresom v roki in z zahtevo po denarju. Prestrašena Mrs. Evans ga je pregovarjala, naj spravi samokres, sicer bo pričela kričati. Predno se je bandit odločil, kaj naj stori, pa je položaj rešil hišni pes, zahrbtni bulldog, ki se je spravil na njegovo zadnjo plat in jo pričel neusmiljeno obdelovati. Njegovemu napadu se je pridružila gospa sama, ki je bušnila vlomilcu lonc vroče kave v obraz. Nesrečnež je videl, da nič ne opravi proti taki združeni moči, in jo je popihal v noč. Pri njegovem begu pa ga je opazil neki detektiv in mu sledil do njegovega doma, kjer je ugotovil njegovo ime kot Josip Howland, star šele 18 let.

Tajinstveni podzemeljski hodniki.

Indijanska grobnica.

Potopisec pripoveduje: »V južnoameriški državi Peru, tri dni potovanja od Moyabambe, smo se ustavili leta 1912. Bilo je precej mrzlo in radi tega smo zakurili v razvalinah razpadlega indijanskega templja ogenj. Občudovali smo orjaške ostanke svetišča, ki so bili gotovo starejši nego 4000 let in iz dobe, ko se nekaterim evropskim pokrajinam niti sanjalo ni o kaki višji kulturi. Naš tovariš — trgovec s kavčukom — je nekaj brskal po razvalinah in privzdignil slučajno kamenito ploščo. Pokazala se je odprtina, ki je vodila v 4 čevlje visok hodnik. Radovedni smo se spustili po podzemeljskem hodniku in eden od nas je posvetil z žepno električno svetilko. Ob obeh stehnah hodnika je bilo polno udolbin in v teh človeške mumije, ki so čepole, obe roki sklenjeni preko kolen. Lasje ter zobi so bili popolnoma ohranjeni. Hodnik je bil nedogledno dolg in poln tajinstvenih mumij, ki so bile tukaj bogznaj koliko sto in sto let. Ko je posijalo zjutraj solnce in je izginil mraz, smo zapustili indijansko grobnico in začeli stikati po okolici templja. Nekaj kilometrov proč smo našli na ostanke človeških kosti, na puščice ter razne črepinje. Zadeli smo zopet na razvaline, med katerimi je bila ena mumija pri drugi v oni značilni čepelci legi. — Sploh je bila cela planota posuta z mumijami. Potopisec je vzel eno s seboj, da bi jo pripeljal v Evropo. Vsako jutro so mu mornarji prinesli mumificiranega Indijanca k zajutreku k njegovi mizi. Ta nagajivost je presedala potopisca in je vrgel mumijo s parnika v morje.

Tajinstveni hodniki na Francoskem.

Leta 1914 je bilo severnofrancosko mesto Lille v rokah nemške vojske. — Nemci so s časom vendarle opazili, da jim nekdo izdaja telefoničnim rotom gibanje njihovih čet Francozom. Po dolgem iskanju so dognali, da se vrši tajna izdaja iz stare pivovarne v Lillu. Po kletih so razbijali prazne sode za

Živali oznanilke ognja.

Dokazano je, da se zberejo večkrat mušice in mravlje v tolikih množinah krog vrha stolpa, da je videti od tal, kakor bi oznanjal valeč dim izbruh nevarnega požara. Leta 1687 avgusta meseca so bili prebivalci nemškega mesta Breslau uverjeni, da gori stolp Elizabetine cerkve, a so letale v resnici le mravlje.

Avgusta 1921 so v mestu Schwedt na Odri poklicali gasilce, da bi ubranili pred požarom zvonik Marijine cerkve, iz katerega se je kadilo tako nevarno. Oblaki valečega dima so bile mravlje, ki so letale okrog.

V vasi na severu se je spustil l. 1925 krog jabolke na stolpu roj čebel. Nastala je nevihta, treščilo je v zvonik in čebelni roj je padel na tla kot goreča kepa.

pivo, da bi izsledili skrite telefonske naprave. Ko so bili najbolj zaposleni z razbijanjem posode, se je skotalil iz velikega soda angleški narednik s pipo v ustih. On je bil oni skrivnostni telefonist. Za Nemce je bila zopet uganka, kako je prišel Anglež v to klet, ko je bilo mesto Lille že mesece v nemških rokah. V kleti pivovarne so odkrili hodnik, ki je bil višji nego navaden človek ter 2 m širok. Stene so bile obzidane ali v skalo izsekane. Iz glavnega hodnika so se odcepljali stranski, a vsi podzemeljski rovi so bili polni človeških kosti ter krst, ki so bile položene vsoko ena na drugo.

Nemška patrolja, ki je hotela raziskati grobnico, se ni vrnila nikdar več. Pozneje so se javili prostovoljci saksonskega rezervnega polka, da bodo dohnali, odkod se je priklatil v klet angleški narednik. Prišli so po hodniku pod zemljo do mesta Versailles, kjer so jih ujeli Francozi.

V svetovni vojni so dognali Nemci, da je cela takozvana Pikardija na severnem Francoskem preluknjana s podzemeljskimi grobnicami, ki so bile ustvarjene v srednjem veku.

Znano je, da je južni del Pariza ves votel in so metali v te grobnice trupla onih, katerim so odsekali glave za časa grozne francoske revolucije.

Znane podzemeljske grobnice po drugod.

Znane so velikanske podzemeljske grobnice v Monakovem na Bavarskem, 4 čevlje pod Opernim trgom.

V sicilijanskem mestu Palermo, v Kievu v Ukrajini in v Spielbergu na Moravskem so podzemeljske grobnice, kjer so zložene v razne figure cele gore kosti od umrlih menihov.

Ena največjih podzemeljskih grobnic je na Dunaju pod cerkvijo sv. Štefana. V njej so ostanke mrličev, ki so pomrli na Dunaju za časa srednjeveškega divjanja kuge in v mesecih oblege Dunaja od Turkov.

*

V nemški vasi Much v Westerwalde je bila slaščičarna in poleg te soba, ob koje oknu je gnezdila lastavica. Nekega popoldne je živalca plahutala neprestano po slaščičarni, cvrčala in letala iz prodajalne v stransko sobo. Ko so šli pogledat za ptico v sobo, je puhnil iz nje gost dim. Eden od pomočnikov je bil pozabil na tramu svečo, ki je dogorela, je začel les tleti in bi bil izbruhnil požar, da ga ni naznanila pravočasno lastavica.

V Monakovem na Bavarskem je imel zakonski par navado, da je po kosilu nekoliko podremal. Nekega popoldne je spala gospa na zofi, njen soprog na stolu. Predno je mož zaspal, je pušil cigaro in odložil čik na mizico. Tleči ostanek je padel z mize v korbo, v kateri je bilo perilo, ki je začelo goriti. Ko je zapazila nevarnost mačka, ki je bila v sobi, je skočila speči gospe na pr-

sa in jo gladila s tacami tako dolgo, dokler se ni prebudila in zapazila nevarnost, v kateri sta bila z možem.

Velikokrat se je pa tudi zgodilo, da se je mucek grel preveč blizu peči, tako, da se mu je vnela dlaka. Ožgana ko, da se mu je vnela dlaka. Obžgana v hlev med krmo ter povzročila požar. Takih slučajev je znanih več.

Pri starih Egipčanih je bila mačka sveta žival. Ako je v starem Egiptu izbruhnul požar, so morali najprej oteti iz nevarnosti mačke, ki rade poskačejo v ogenj, ako gori domače poslopje.

Dne 4. januarja 1923 so prevozili francoski oficirji prvič puščavo Saharo na avtomobilih. Lepega dne so opazovali, kako so jim brzele nasproti cele črede: gazel, antilop, divjih svinj, šakalov, risov ter hijen. Živali so bežale pomešano pred požarom, ki je uničeval afriške puste in opozorile Francoze na nevarnost, katera bi jim bila grozila, ako bi se bili peljali dalje. Leta 1915 je izbruhnul v vzhodni Sibiriji eden največjih gozdnih ter pustinskih požarov. Oznanjevalci ognja so bile cele črede: jelenov, srn, zajcev, volkov ter medvedov, ki so bežale z neugnano silo ter naglico v kraje, kjer so bile te vrste živalske prikazni čisto neznane. Nekaj čred je bežalo preko daljše pokrajine nego je cela Evropa. Nepopisen strah se je lotil prebivalcev ruskega mesta Krasnojarsk, ko se je pognalo v mestni park na stotine volkov, medvedov in jelenov, ki so drveli pred strašnim sibirskim požarom.

Boj ptice z lovcom.

Po skalovju južnoameriškega gorovja Anden prebiva v višini 3000—5000 metrov visoko, daleč proč od človeških bivališč, čisto na samem orjaški jastreb, katerega imenujejo kondor. V ponosnem poletu se dvigne večkrat celo v višino 7000 m. Kadar muči orjaško roparico glad, se spusti (po največ samec) iz višine na pašnike, kjer si poišče med drobnico svoj plen. Večkrat se spustijo kondorji v večjem številu nad ovčje črede, katerim odnesejo jagnjeta ali kozam kozličce. Celoziznega teleta se loti ropar. Pastirji branijo svoje črede s fračami in ubijajo kondorje s kamenjem. Malokdaj se upa jastreb nad človeka, južnoameriški pastirji pripovedujejo, kako je kondor odnesel otroka, da, celo napadel odraslega moža. Do pred par leti je bilo še dovolj kondorjev po nižje ležečih pašnikih pogorja Kordillerov v državi Čile. Ker so jih pa začeli pastirji z vso vnelo preganjati, so se umaknili v za človeško nogo nedostopne višine. Pastirji nastavljajo kondorjem kot vabo mrhovino. Ko se spusti ropar na zemljo, da se bi nahranil, mu že zdrobi kamen iz pastirjeve frače glavo. Kondor je pri vzletu neroden kakor kak aeroplan. Predno se dvigne od zemlje, se mora nekako popeljati po tleh, da zamahne z orjaškimi peruti in zaplava v višave. Baš ta počasnost pri poletu od zemlje je zanj usodepolna. Iz nedostopnih višin napadajo danes kondorji le še lisice, srnjačke ter divje kozličce. V doline

jih zvabi le še prav občuten glad ali pogled na mimo korakajočo čredo.

Italijan Marijo Appellius je objavil kot očividec te dni popis boja med kondorjem in lovcom domačinom. Po južnoameriškem gorovju se klatijo domačini, ki jemljejo kondorjem iz gnezd jajca ali mladiče. Ako samica vali, jo vedno čuva kje v bližini samec. Lovca na kondorje ni oborožen s puško, ampak z zakrivljenim nožem. Omenjeni očividec je videl, kako je stopal lovec v višine ter nesel seboj vrečo, v kateri je že imel nekaj mladičev. Ravno nad prepadom je segel mož z roko v skalino razpoko in privlekel 6 velikih kondorjevih jajc. Kakor hitro je bilo gnezdo izropano, že se je spustil nad lovca ogromni kondor. Lovca je spoznal nevarnost, se zravnal in se postavil z nožem v bran. Med ptičem in človekom se je doigraval v vrtočlavi višini boj na življenje in smrt. Dvakrat je sunil mož z nožem proti prsom roparice, ki se je z vso spretnostjo umaknila sunku. Položaj za lovca je bil skrajno opasen, ker se je doigraval boj na komaj 30 cm razsežnem prostoru. Naenkrat se je

dvignil kondor v zrak kakih 40 m visoko, popisal nad lovčevu glavo krog in se spustil nanj kakor pušica naglo. Par trenutkov sta bila človek in ptica en klopčič, ki se je gibal sem in tja. Kmalu za tem se je nekaj skotalilo s skale v grozen prepad in kondor je zaplaval nad breznom z glasnim kričem, kakor bi oznanjal svojo zmago nad roparjem njegovega gnezda. Lovca je obležal ves razbit na dnu prepada, v katerega ga je skotalil razjarjeni kondor.

Priporočila se pri nakupu blaga manufakturna trgovina
M. E. S E P E C
468 Maribor, Grajski trg. šte. 2

Debeli ljudje dosežajo z vestno uporabo naravnih »Franz Josefov« grenčice izdatno iztreh ljenje črevesa brez vsakega napora. Mnogoštevilna poročila zdravnikov-strokovnjakov potrjujejo, da so tudi oni, ki bolujejo na ledvicah, protinu, revmatizmu, kamnih in sladkorni boleznih, zelo zadovoljni z učinkom »Franz Josefov« vode. »Franz Josefov« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah. 359

Velikonočno obdarovanje naročnikov „Našega doma“.

Velika noč se bliža in z njo obdarovanje naročnikov »Našega doma«, kakor je bilo to obljubljeno. Seveda vseh naročnikov ne moremo obdarovati, zato pa bodo izžrebani iz seznama naročnikov, ki so plačali celoletno naročnino, oni srečni, ki bodo dobili od svojega lista tudi pisanko.

Darovi, ki jih imamo že sedaj zagotovljene, so: Ena koža podplatov za 12 do 14 parov čevljev. — Razno blago za moške in ženske, več ovojev. — Vreča semena. — Velika slika z okvirjem. — En par čevljev. — Več steklenic likerjev. — Klobuk za moškega, po meri. — Več zabojev specerijskega blaga. — Zavoj zdravil za kmetško hišo. — Več komadov gospodarskega orodja. — Gospodinjske potrebščine. — 10 darov, knjige. — 50 darov, Slomškove slike. Zbiranje darov še ni zaključeno in se bodo nekateri trgovci še oglasili.

Vsi naročniki »Našega doma«, ki imajo celoletno naročnino vplačano,

so že v seznamu onih, ki pridejo v poštev pri žrebanju. V ta srečen krog pa lahko pristopijo tudi še vsi tisti, ki sedaj doplačajo naročnino ali pa jo vplačajo na novo. Naš dom stane celoletno samo Din 12.— in prihaja vsak mesec. Novim naročnikom dajemo tudi vse letošnje številke, ki jih še imamo in dokler jih še imamo na razpolago. Kdor bo čim preje naročil, bo bolj gotovo dobil vse dosedanje letošnje številke. Naročniki »Našega doma« so imeli lansko leto loterijo, za katero so morali srečke kupovati. Letos pa ni treba nobenih srečk in nič plačevati, samo naročnino Din 12.— je treba imeti poravnano, pa pride v seznam onih, iz katerih se bo žrebalo.

Novi naročniki »Našega doma« se sprejemajo še do Velike noči. Na belo nedeljo se bo žrebalo in v Slov. Gospodarju nato objavilo.

Naročujte »Naš dom«! — Udeležite se tega nagradnega žrebanja!

GOSPODARSTVO Gospodarska obvestila.

Kolje za vinograde in za sadno drevje, kakor vsake vrste rezan les prodaja ali zamenja za dobro vino Franjo Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica 25. 363

»Flugs« kose s kosirjem I. VIDEMSEK, MARIBOR, Koroščeva cesta 36. 110

Kmetijska podružnica Maribor in okoliš. Spričo velike važnosti perutninarstva za našo državo, predvsem pa za našo pokrajino, se je lansko leto osnoval pri Kmetijski družbi poseben odsek »Odsek za perutninarstvo Kme-

tijske družbe v Ljubljani« z namenom, da pospešuje med številnim svojim članstvom to važno panogo. Dosedaj je pristopilo k odseku že mnogo članov in članic, vendar pogrešamo še veliko takih, ki se še sami z zanimanjem bavijo s perutninarstvom, a niso dosedaj še pristopili k odseku, ker jim ni bilo znano obširno in hvaležno delo tega odseka. Namen odseka je, združiti vse raztresene rejce v močno, enotno društvo, ki bo pospeševalo sistematično rejo žlahtnih pasem in nudilo članom vse ugodnosti, ki so za uspešno rejo in razvoj perutninarstva v vseh pogledih neobhodno potrebni. Odsek prireja za svoje člane vsako leto razstave perutnine in jajc, posreduje nakup in prodajo plemenskih živali in jajc, skr-

bi za pouk in strokovno izobrazbo svojih članov, daje pojasnila na vsa vprašanja, ki so v zvezi s perutninarstvom itd. Vsak rejec (rejka) perutnine mora smatrati za svojo dolžnost, da postane član tega strokovnega odseka, ker le na ta način se mu obeta večji uspeh pri njegovih reji. Radi tega se poziva vsak perutninar, da vstopi v perutninarski odsek Kmetijske družbe v Ljubljani. Prijave sprejema podružnica, kjer običajno nabira udnino. Članarina za perutninarski odsek znaša letno Din 10.—. Vsakdo, kdor poravnata ta neznančni znesek, lahko postane član odseka in uživa vse ugodnosti, ki jih isti nudi. V skupnosti je moč.

Ljudska posojilnica v Celju, r. z. z n. z., je imela dne 24. marca svoj 23. redni občni zbor. Iz poročila načelstva je razvidno, da se je ta naš zadružni denarni zavod v minulemu letu kljub hmeljski krizi prav lepo razvil in dosegel velike uspehe. Število članov se je v minulemu letu pomnožilo za 649 in znašalo koncem leta 4620 članov, kar predstavlja pri zadrugi z neomejeno zavezo ogromno jamstvo. Hranilne vloge so v minulemu letu narastle na 88,478.534. Din in se torej povisale za 12,059.309 Din. Tudi pri posojilih je zavod znatno napredoval in je znašala končna postavka posojil koncem leta 68,699.878 Din. Naloženega denarja je bilo koncem leta 18,980.893 Din. Čisti dobiček v minulemu letu je dosegel svoto 256.572 Din. V smislu pravil se ves dobiček pripiše rezervnim zakladom, ki se s tem zvišajo na 1,400.000 Din. V minulemu letu je Ljudska posojilnica v Celju dogradila svojo impozantno palačo na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice. V tej novi palači že sedaj tudi posluje. Ljudska posojilnica v Celju je postala brez dvoma eden največjih kmetijskih zadružnih denarnih zavodov na bivšem Štajerskem, ki je priljubljen pri vseh slojih prebivalstva. Priporočamo jo prav gorko, osobito našemu kmetiškemu prebivalstvu.

Licencovanje bikov v marenberškem in prevaljskem sodnem okraju se bode

vršilo po naslednjem vrstnem redu: dne 14. aprila ob osmih na sejmišču v Dravogradu, ob 12. uri v Guštanju, ob 16. uri na Fari pri Prevaljah; dne 15. aprila ob 10. uri v Črni, ob 14. uri v Mežici; dne 16. aprila ob 8. uri na sejmišču na Muti, ob 14. uri pri Kosovi koči; dne 17. aprila ob 8. uri v Marenbergu, ob 12. uri v Breznem. Komisija hode v smislu novega zakona sestavljena iz: predsednika, katerega določi banska uprava, okrajnega kmetijskega in veterinarskega referenta in zastopstva okrajnega kmetijskega odbora.

Okrajni kmetijski referat v Slovenjgradcu. Kmetovalce slovenjgraškega in prevaljsko-dravograjskega političnega okraja se obvešča, da posluje za oba okraja vseh strokovnih zadevah živinoreje in poljedelstva pri okrajnem načelništvu v Slovenjgradcu okrajni kmetijski referat. Strokovne organizacije in županstva, ki žele predavanja in pojasnila, v teh panogah, naj se pisмено ali osebno zglase pri referentu, ki bo v okvirju predvidenega potnega pavšala ustregel kmetovalcem. Glede sadjarstva in drugih gospodarskih panog pa bo posredoval na merodajnih mestih. Razglašanje o poslovanju referata se je odlagalo, ker je bil edini strokovni organ za oba razsežna planinska okraja dozdej preobremenjen z administrativnim delom, z organizacijo in predavanji v kmetijsko nadaljevalnih tečajih, s pripravami za poslovanje n. kmet. odborov in z licencovanji.

Točenje alkoholnih pijač. Vsi, ki nameravajo otvoriti kak točilni obrat: gostilno, krčmo, restavracijo, delikatesno trgovino, vinotoč pod vejo, priložnostno točenje, itd. naj vložijo od sedaj naprej svojo prošnjo, opremljeno z vsemi listinami in drugimi potrdili, ki jih za otvoritev takega obrata predvideva pravilnik o gostilnah (Uradni list štev. 1/1 iz leta 1928), pri onem oddelku fin. kontrole, v čegar okolišju se naj točenje vrši. Oddelek finančne kontrole bode prošnjo pregledal in jo nemudoma predložil finančni direkciji v Ljubljani v

Zabava je potrebna vsakemu človeku. Brez dvoma — igranje na raznih instrumentih tvori zelo lepo in koristno zabavo. Radi tega se še lanes obrnite na veletrgovino **Stermecki**. Celje, ki vam bode poslala veliki ilustrirani

cenik z več tisoč slikami popolnoma zastoj. Harmonika enoredna Din 250, 315, dvoredna 300, 450, troredna 995, gramofon 280, 345, 520, otroški 110, vijolina (gosi) 142, 315, 545, skatija za vijolino 155, lok 49, mandolina 160, gitara 270, citre 330. Samo najboljši proizvodi svetovno znanih tvornic.

Naročila preko Din 500 poštnine prosta. Kar ne odgovarja se zamenja ali vrne denar.

Trgovski dom **R. Stermecki**, Celje št. 24
Dravska banovina. 207-7

odločitev, ako bo opremljena z vsemi zahtevanimi potrdili. Finančna direkcija bo še na dan dospelosti tako prošnjo rešila in rešitev odpravila. Glede pomanjkljivih prošenj bo oddelek fin. kontrole, predno jih bo predložil finančni direkciji, zahteval njihovo izpopolnitev. Vsakdo, ki si ni na jasnem, kako se pridobi najhitreje točilna pravica, se naj dokaj pravočasno obrne po informacije med dopoldanskimi uradnimi urami na finančno direkcijo v Ljubljani ali pa na vsako davčno upravo, oziroma na vsak oddelek finančne kontrole. Začasnih točilnih dovolil brez vseh potrebnih potrdil iz pravilnika za gostilne finančna direkcija v bodoče ne bo več izdajala in sploh ne bo delala več nobenih izjem, ker se namera za vršenje kakega točenja vobče ne porodi kar zadnji hip pred otvoritvijo. Kdor bo pa brez točilnega dovolila točil. bo kaznovan.

Zvišanje uvozne carine na kavo in čaj. S 1. aprilom 1930 je zvišana uvozna carina na surovo kavo na 140 Din od 100 kg, na praženo in zmleto kavo na 200 Din od 100 kg, na kavo v luščinah na 90 Din od 100 kg in na čaj na 240 D od 100 kg. Povišano carino odnoso različno carine je plačati tudi od kave in čaja, ki se nahaja dne 1. aprila 1930, in sicer pri kavi v količinah nad 5 kg

DR. O. ILAUNIG:

TATENBAH

ZGODOVINSKA POVEST.

Pl. Lilienberg vzame z mize pogrnjeno z zelenim prtom pergamentno listino, ki je že bila pripravljena, jo razgrne ter svečano reče:

»Da, Krištof Ignac pl. Abele kot tajnik državnega dvornega sveta Njegovega Veličanstva Leopolda I. ima naročilo, da čestita cesarskemu vladnemu svetniku Ivanu Erazmu grofu Tatenbahu v imenu monarha, da je srečno preстал težko bolezen.«

»Vladni svetnik,« vpraša grof Tatenbah ves iznenaden.

»Njegovo rimsko-nemško cesarsko Veličanstvo Leopold I.,« govori dalje pl. Lilienberg s povzdignjenim glasom, »imenuje vas gospod Ivan Erazem Tatenbah, uvažajoč vaše zasluge za državo in vero, posebno vdanost presvetli cesarski hiši s to pravilno in redno izgotovljeno listino za pravega notranje avstrijskega svetnika, katero listino jaz Krištof Ignac Abele pl. Lilienberg po

16

naročilu Njegove Svetlosti kneza in državnega ministra ter tajnega svetnika Vaclava Lobkovića položim v vaše roke.«

Cesarski tajnik izroči po teh besedah krasno izdelano diplomo v roke presenečenega grofa ter mu stisne desnico.

Grof Tatenbah je strmeč gledal listino, lahka rdečica ga je polila po obrazu. Bilo je, kakor bi se bal dotakniti se te listine, nobene besede ni mogel spregovoriti.

»Kako tedaj,« vpraša Lilienberg, »ali misli moj prijatelj, da sprejme svojo smrtno obsodbo iz mojih rok? Njegov obraz kaže prestrašenost, jaz mu pa polagam v roke vrlo zasluženi dar cesarske milosti.«

»Presenečenje ta najvišja milost,« je jecjal grof, »v resnici cesarjeva milost je večja, kakor so moje zasluge. Vem, le prijateljevo srce mi je moglo izposlovati to najvišje odlikovanje.«

»Da, prijateljevo srce,« odvrne Lilienberg, »hvaležnost pravega in odkritega prijatelja, ki ni pozabil, da ste mu pred leti rešili življenje; prijatelja, ki se trudi, sporočiti svojemu gospodu in cesarju prave zasluge zvestih državljanov; prijatelja, ki ljubi pravico, ki bi zato tudi prijatelju

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike

SO lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cipilja v Mariboru, Korovška c. 8

In pri čaju v količinah nad 1 kg v prostem prometu pri osebah, ki se pečajo s prodajo kave in čaja. V to svrhu morajo take osebe (trgovci, kavarnarji i. t. d.), ki imajo na dan 1. aprila 1930 nad 5 kg kave odnosno nad 1 kg čaja na zalogi, podnesti takse prosto prijavo na predpisanem obrazcu pri pristojnem oddelku finančne kontrole, kjer dobijo tudi prijavnice obrazce brezplačno ter plačati v teku 3 dni odpadajočo razliko carine, to je v zlatu 0.60 Din od 1 kg surove kave odnosno 0.20 Din od 1 kg pražene in zmlete kave, odnosno 0.40 Din od 1 kg kave v luščinah in 1.20 Din od 1 kg čaja. V papirju znašajo torej pravkar omenjene razlike carine: 6.60 Din, 2.20 Din, 4.40 Din in 13.20 Din. — Pravilnost prijav bo ugotovila finančna kontrola, ki ima v ta namen pravico in dolžnost izvršiti pregled pri vseh strankah, ki se bavijo s prodajo kave in čaja. Proti onim, ki bi prijavo sploh opustili, odnosno prijavo sicer vložili, a prijavili manj, se bo postopalo kazensko, a vrhutega neprijavljeno, odnosno utajeno blago zaplenilo.

Ljutomer. V času od 23. do 25. marca t. l. smo imeli v tukajšnjem okolišu gospodarske dni. Direktor nemško-francoske družbe Kallindikata gospod Pučnik nam je predvajal filme iz kmetijstva in sicer v Veržeju, na Cvenu, v Cezanjevcih in v Ljutomeru. Filmi so izzvali pravo senzacijo med tukajšnjim prebivalstvom, ker so na lahko razumljiv način pokazali, da moremo trajne uspehe v pridelovanju kmetijskih rastlin doseči edinole, če gnojimo poleg hlevskega gnoja še z umetnimi gnojili. Rastlinam je treba dovajati dušik, kalij, fosforovo kislino in ponekod tudi apna. To so stebri rastlinske prehrane. Takšno gnojenje, s katerim dajemo rastlinam vse potrebne hranilne snovi, imenujemo popolno gnojenje. Vsako drugo gnojenje je enostransko in ne daje garancije za najvišji donos. — Želeti bi bilo, da se take prireditve v naših krajih ponove. Za dobro uspela predavanja gre hvala gospodu Pučniku, ki se je potrudil v našo Prelejško ter za imenovana predavanja žrtvoval več dni; ekonomu Štamparju, ki je prireditve vprizoril, ter vsem činiteljem v Cezanjevcih, v Veržeju, na Cvenu in v Ljutomeru, ki so k temu prispevali.

Središče ob Dravi. Na cvečno nedeljo, dne 13. aprila tega leta priredijo gojenke gospo-

dinjskega tečaja pri šolskih sestrah v Obrežu gospodinjsko razstavo. Ta dan se namreč zaključijo že drugi desettedenski gospodinjski tečaj v tej hiši. Isti dan ob pol štirih popoldne bo kratka zaključna prireditev. Razstava pa bo vsakemu na vpogled celi dan. Poglejte si, kaj vse so se dekleta naučila.

Nova cerkev nad Celjem. V nedeljo, dne 13. aprila ob treh popoldne se vrši v prostorih tukajšnje osnovne šole sklepna slavnost Kmetijsko nadaljevalne šole v Novi cerkvi s Finžgarjevo igro »Veriga«, govorom in petjem. — Vsi, ki čutite s kmetom, ter vsi, ki se interesirate za kmetijsko nadaljevalno šolstvo, prav vljudno vabljeni! Bog živi!

*

Vsak kmetovalec bodi član Kmetijske družbe

Do 15. aprila!

Pod tem naslovom objavlja glavni odbor Kmetijske družbe v zadnjem »Kmetovalcu« sledeče o Kmetijski družbi:

Danes štejemo že 25.000 članov. Od lanskega leta 1929 je to število naraslo za nad 6000, v primeri z letom 1928 pa celo za 10.000. To pomenja vsekakor velik uspeh obnovitve Kmetijske družbe, posebno če upoštevamo, da so ti člani skoraj sami kmetovalci, ki se dejansko pečajo s kmetijstvom, kakor to predpisuje § 5 družbinih pravil.

Glavni odbor Kmetijske družbe si smatra kot svojo dolžnost, da izreče tem potom javno zahvalo vsem načelništvom podružnic, ki so tako marljivo delovala in pridobila toliko novih kmetovalcev za vstop v to njih stanovsko organizacijo.

Vendar to število nas ne sme še zadovoljiti, kajti stremiti moramo za tem, da čimprej dosežemo zakonito stanovsko zastopstvo na podlagi vseh kmetovalcev v delokrogu Kmetijske družbe. Marsikje so še kmetje, ki bi radi pristopili v družbo, ni pa nobenega, da bi jih k temu vspodbujal. Zato pozivlje glavni odbor vse načelnike in vse odbornike kmetijskih podružnic, da nadaljujejo to hvalevredno nalogo in pridobijo še vse tiste kmetovalce, ki dose-

daj še niso imeli priliko plačati članarine. Saj je že samo družbeno glasilo »Kmetovalec«, iz katerega črpajo nasvete za svoje gospodarstvo, mnogo več vredno, kakor znaša malenkostna članarina Din 20.

Pristop v družbo ni omejen, ampak se lahko izvrši vse leto. Tudi ne more nihče nikomur braniti pristopa, ampak vsak podružnični načelnik mora sprejeti za rednega člana vsakega, ki se priglasil in odgovarja pogojem družbenih pravil; za izrednega člana pa vsakogar, ki plača članarino 20 Din.

Pripomniti pa je, da bodo letos imeli volilno pravico le oni člani, ki bodo poravnali članarino do 15. aprila t. l.

Obnovitev nedelavnih podružnic je tudi potrebna. Imamo namreč nekaj takih, pri katerih se še ni pobrala članarina za leto 1930 in čijih načelstva, oziroma odbor, ne kaže posebnega zanimanja za to organizacijo. V takih primerih mora pač eden ali drugi umnejši član sklicati kmetovalce na sestanek, zbrati od njih članarino, izvoliti pripravljalni odbor in obnoviti delovanje podružnic. Vse kmetijske podružnice, ki so bile kdaj ustanovljene in pri katerih so pogoji za njih obstoj zagotovljeni, je treba poživiti, kajti to je v interesu kmetijstva v dotičnem kraju.

V marsikaterem kraju še niso ustanovljene podružnice, četudi bi bili pogoji za to dani, oziroma četudi se čuti po njih potreba. Tam manjka samo kakva delovna oseba, ki bi zbrala kmetovalce, jih pozvala na ustanovitev podružnice in pobrala članarino za tekoče leto. 20 zavednih kmetovalcev bo pač lahko v vsaki občini, oziroma fari, kjer še ni podružnice, ki se bodo združile v to korporacijo.

Glavni odbor je ta vprašanja obravnaval v svoji seji in je sklenil, ponovno pozvati kmetovalce, ki še niso člani, da se priključijo Kmetijski družbi. S tem bodo podprli svojo stanovsko organizacijo ter ji omogočili razširiti njeno strokovno in stanovsko delovanje v prid vsega našega kmetskega prebivalstva.

Kmetičko dekle, 39 let staro, išče službo, zna tudi vsa hišna dela, poleg sebe bi rada imela svoja dva otroka, tri mesece staro dekle in 10 let starega fanta. Naslov: Spomlad, pošta Slov. Bistrica. 506

Dvo plemenski svinji, stari 11 mesecev ima na prodaj vinarska in sadjarska šola v Mariboru. 507

Costilna in trgovina edina tik dekanjske cerkve se ugodno prodaja. Obstoja iz zidane hiše, 24 m dolge, 14 m široke, eno nadstropje z vodovodom. Kostanjev vrt, poleg kegljišče. Ledenica, klavnica, velika štala, svinjaki in 2 ha njiv in travnika. Električna s 27 žarnicami. Trgovina dolga 7 m, 5 m široka, zraven skladišče (magacin). Naslov v upravnici lista. 512

izročil smrtno obsodbo, če bi našel, da je ta izdal svojega vladarja.«

Grof Tatenbah se je nehote zganil, kakor bi mu nekdo prizadjal ostro rano. Njegov obraz je za trenutek prebledel, nehote se je oprijel naslonjala visokega stola, stoječega ob mizi.

Lilienberg, ki je to zapazil, pristopi, ponudi grofu stol ter hoče poklicati slugo, a ta se nenkrat zravna, in zopet mu šine rdečica v obraz.

»Gospod grof, vesela novica je preveč vplivala na vaše živce, ki še niso dovolj trdni vsled vaše težke bolezni.«

»Da, prav imate, gospod Lilienberg! So trenutki, ki vzamejo človeku telesne moči, a vse to mine. Hvala še enkrat! Sedaj pa moram iti, kajti dogovoril sem se z drugimi člani deputacije, da se skupno odpeljemo; pot je dolga in nujni posli me čakajo.«

»Vrlo prav, gospod grof, v prijetni družbi se tudi živci pomirijo in to je najboljšo zdravilo. Na skorajšnje svidenje!«

Rekši stisne Lilienberg grofu Tatenbahu roko, za trenutek si pogledata v oči, potem pa odide grof Tatenbah skoz preddvorano, da se še pravočasno sestane s svojimi tovariši, ki odpotujejo še ta dan iz Dunaja.

V.

V krčmi na Pohorju.

Sred taborja tam pri kurišču
Možje pa sedijo trije.

Aškerc.

Kako divno lepo je zeleno Pohorje, kakor nepremagljiv velikan z zeleno odejo se dviga ponosno iz ravnine ter gleda samozavestno po valovitih vinorodnih hribčkih Slovenskih goric. Gleda svetle hrame in cerkvice, vmes starodavne gradove, ki sanjajo o davni preteklosti. Prezirljivo se ozira na mogočno Dravo, ki napravi ob ločitvi od njegovega hladnega podnožja še enkrat velik ovinek pred Ptujskim poljem, kakor bi se nekako težko poslavljala od zelenega orjaka, predno sprejmejo njene valove nepregledne hrvaške ravnine. Ob levi gleda pomilovalno na male hribčke, prijazno pa pokima visoki Dončki gori ter zelenemu Boču, ki jih smatra kot enakovredna tovariša, dočim se na drugi strani posmehuje Kozjaku, češ, zakaj siliš tako kvišku s tvoji grebeni, prekosil me ne boš, tukaj ostanim jaz gospodar.

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto, dne 5. aprila so pripeljali špeharji na 56 vozov 130 zaklanih svinj. Svinjsko meso so prodajali po 15 do 30 Din, špeh pa po 17 do 20 Din. Krompir je bil po 0.50 do 1.25, čebula 2.50 do 3, zelje 1 do 6 Din. Seno 65 do 90, ota-va 80 do 90, slama 55 do 65 Din. Pšenica 2.50, rž 2, ječmen 2, oves 1.25 do 1.50, koruza 1.75 do 2, ajda 2, ajdovo pšeno 5, proso 2.50, fižol 2.50 do 3 Din. Kokoš 35 do 50, piščanci 50 do 70, gos 70 do 80, puran 100 do 150. Česen 16, jabolka 3.50 do 12, suhe slive 10 do 12. Mleko 2.50 do 3, smetana 12 do 14, surovo maslo 40 do 48, med 16 do 20, jajca 9.70 do 1 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 4. aprila 1930 je bilo pripeljanih 365 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5-6 tednov stari komad 100-180 Din, 7-9 tednov 200-280 Din, 3-4 mesece 300-400 Din, 5-7 mesecev 450-550 Din, 8-10 mesecev 650-900 Din, 1 leto 1000-2000 Din, 1 kg žive teže 10-13 Din, 1 kg mrtve teže 16-17 Din. Prodanih je bilo 272 svinj.

Listnica uredništva.

Ponikva ob južni železnici: Niste se podpisali, in ne vemo, kdo ste; radi tega ne moremo objaviti Vašega dopisa. **Sv. Urban** pri Ptuj: Dopis preostro sestavljen in zato neobjavljiv. **Vsem drugim dopisnikom:** Za to številko ni bilo več prostora. Prosimo potrpljenja.

Pacijent: Kam naj grem, gospod doktor, da ozdravim želodec in uredim prebavo?

Zdravnik: V Rogaško Slatino! Zahtevajte prospekte!

NAŠA DRUŠTVA

Muta. Iz življenja Katoliškega bralnega društva na Muti. Dne 30. marca se je vršilo skopično predavanje »O preganjanju krščanstva v Rusiji. Predaval je gospod profesor Šedivy iz Maribora s pomočjo krasnih izvornih slik iz sedanje Rusije. Četudi je bilo to prvo skopično predavanje na Muti, je bila dvorana nabito polna. Verno ljudstvo sočustvuje z mučeniki krščanstva na daljnem vzhodu. Dobri otroci naših delavcev so se radovali ob lepoti ruske umetnosti, ki se tako veličastno razodeva v prekrasnih slikah. »Daleč od nas si bila, Rusija, a zdaj si nam tako zelo blizu!« Pa mi ve-

rujemo, da pride za to zemljo, za velikim petkom, mogočno velikonočno vstajenje! Ni treba povdarjati, da imajo predavanja o slovanskih razmerah na severni narodni meji velik narodni in državni pomen. Ljudje se zavedo, da so člani 180milijonske slovanske familije, ki ima veliko bodočnost. Prijatelji mladine, ki delajo za blagor svojega ljudstva, se radi udeležujejo takih predavanj. — V nedeljo dne 23. marca smo igrali igro »Scapinove zvijače«, ki je lepo uspela. To so skromni odmevi iz dnevnika Katol. bralnega društva na Muti.

Gornja Sv. Kungota. Velikonočni pondeljek, to je 21. aprila vsi v Emaus v Gornjo Sv. Kungoto! Prosvetno društvo uprizoni Velikonočni pondeljek in belo nedeljo, dne 27. aprila ob treh popoldne slovečo veličastno zgodovinsko igro »Žrtev spovedne molčečnosti«.

Sv. Rupert v Slov. goricah. Izobraževalno društvo pri Sv. Rupertu v Slov. goricah priredi na belo nedeljo, dne 27. aprila po večernih v prostorih nove šole zanimivo igro »Maks v škripcih«.

Sv. Eenedikt v Slov. goricah. Da se še bolj živo vglobite v skrivnosti venkega sveta, ki da vam bo tem živeje stopil pred oči trpeči Zveličar, pridite k predstavi »Pasijona« ali »Trpljenja in smrti našega Gospoda Jezusa Kristusa«, katero vprizoni Dramatični odsek Bralnega društva na cvetno nedeljo, veliki pondeljek in na belo nedeljo. Začetek vsakokrat ob treh popoldne. Pri predstavi »Pasijona« sodeluje okrog 60 oseb.

Sv. Anton v Slov. goricah. V dnevih od 17. do 21. aprila tega leta priredi dramatični odsek Katoliškega bralnega društva pri Sv. Antonu v Slov. goricah trpljenje, smrt in vstajenje Jezusa Kristusa ali Pasijon, h kateremu vabimo vse domačine in sosede. Natančen spored bo razviden iz lepakov. Obleke iz ljubljanskega gledališča.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Bralno društvo vabi na dve prireditvi: Na velikonočni pondeljek na strašno vojno žaloigro »Stilmondski župan«. Vstopnina se ne bo pobirala. Prireditve se lahko udeleži vsak, ki je vsaj podporni član društva. Podporna članarina se plačuje v župnišču. Kdor ima izkaničo podpornega članstva, lahko ž njo pride na igro. Domačini, preskrbite si izkaznice čimprej, da ne bo zadnji dan navala! — Na Jurjevo (belo) nedeljo pa priredi Bralno društvo v korist svoji knjižnici veliko tombolo. Glavna dobitka: moška in ženska zlata ura (14 karat) s petletno garancijo. Uri sta na ogled ob nedeljah in praznikih v izložbi trgovine g. Perger-ja. Torej ni šala, ampak vesela resnica!

Sladkagora pri Šmarju. Tukajšnje izobraževalno društvo prosi člane, kateri so svoj čas plačali članarino ter si izposodili knjige, da iste čim prej vrnejo. Knjige se ne smejo zadržati predolgo, marveč redno po 14 dni, da jih morejo tudi drugi čitati. Sprejem članov in pobiranje članarine je vsako nedeljo zjutraj in popoldne. Enako izposojevanje knjig. Kdor ni član društva, naj pristopi!

Griže. Prosvetno društvo Orlavas uprizoni v nedeljo, dne 13. aprila, ob pol štirih popoldne v dvorani g. Pikel v Grižah veselo dramatično bajko s petjem »Izgubljeni raj« v treh dejanjih in štirih slikah. Vstopnina navadna. — Čisti dobiček je namenjen knjižnici. Vse prijatelje lepih iger vladno vabi odbor.

Jorkamadelre, vkoreničene, imam še 100 kom. v zalogi. Cena 75 para. Anton Štebih, Polenci, pošta Moškanjci. 509

Majer se sprejme. Jareninski dol 39. 508

Glasovanje o žganju v Švici. V članku razpravljamo o boju zoper žganje v Švici. V nedeljo je bilo o tem ljudsko glasovanje, pri katerem je 462.000 ljudi glasovalo za novi ustavni zakon o omejitvi alkoholne proizvodnje, 317.000 pa proti. Predlog švicarske vlade je bil, kakor smo napovedali v članku, sprejet.

DOPISI

Krapje pri Ljutomeru. Na dan prvega pomladanskega dne, dne 21. marca tega leta nam je nenadoma pobrala smrt našo vrlo sovaščanko, mlado gospodinjico v 43 letu, kmetico iz Sp. Krapja Terezijo Ozmeč. Zapustila je žalujočega moža s tremi majhnimi otročki. Bila je vzorna žena, vzgledna gospodinja in dobra sosedka. To je pokazal njen pogreb, ki se je vršil v nedeljo, dne 23. marca iz župne cerkve na mestno pokopališče Ljutomer.

Sv. Jedert nad Laškom. Pokopališče se je pomnožilo za dve gomili. Pod prvo počiva verno srce Ane Fermetove iz Rečice, pod drugo v trpljenju hudo preskušeno Mice Dolinšekove iz Golc. Prvo je bilo živo 55, drugo 44 let. Obe ženi sta bili vzorni materi, vsaka še štirim živim otrokom. Zadnja, po domače Pirka, vdova, je v svoje dolge bolezni, jetiki, želela, da bi dočakala polnoletnost vsaj prvega sina. In res, umrla je isti dan, ko je Francelj dopolnil 21. leto. Te dni mora k vojakom, kmetija ga ho zelo pogrešala.

Pa je tudi lahko ponosen na svojo orjaško postavo, saj je izrastle iz goreče mase nekdanjih ognjenikov, ki so mu dali trde kosti granita, ki se ne upogne tako lahko vremenskim silam.

To je bilo posebno veselje za graščake, ki so imeli daleč okoli svoja lovišča. Stroge so bile tedaj določbe radi lova, nikdo ni smel loviti, kakor graščak sam in njegovi uslužbenci. Gorje temu, kogar so zasačili, da je lovil brez dovoljenja. Trpinčili so ga neusmiljeno in obsojen je bil na smrt. Toda strast je strast, ne ustraši se najhujšega, ne misli na posledice, ampak žene človeka naprej, da doseže to, po čemer hrepeni, če tudi plača dostikrat svojo strast z lastnim življenjem.

Bili so in bodo divji lovci, ki ne morejo opustiti tega, kar prepovedujejo postave, katerih opravičenosti ljudje nočejo priznati, češ, Bog je ustvaril divjačino za vse ljudi.

Da so morali divji lovci pri svojem početju postopati zelo previdno, je naravno. Shajali so se na določenih mestih in če so rabili krepčila, našli so take hrame, kjer se jim je nudilo varno zavetje.

Taka hiša je stala v času naše povesti v smeri od gradu Račje ob vnožju zelenega Pohorja prav na skritem mestu. Lastnik te hiše je imel pravico

od graščaka v Račjem, da je smel točiti vino, ki ga je kupoval iz grajskih kleti.

Ni čuda, da je bila taka gostilna kakor nalašč za divje lovce, ki so našli tukaj varno zavetje. Zakaj pa ne, saj so pili dosti in tudi vedno plačali. Takih gostov je bil gostilničar lahko vesel, zato pa je tudi poskrbel, da so bili gostje na varnem, posebno pred različnimi biriči, ki so stikali na povelje gosposke v teh krajih za raznovrstnimi hudodelci.

Kaj je pač vse videlo zeleno Pohorje! Starodavni Kelti so se naselili na njihovih vrhovih tja do zadnjega roba ter gledali dol na Panonce. Videli je zeleni gorski orjak, kako so prišli Rimljani, podirali gozdove, delali ceste, stavili hiše; četa za četo rimskih vojakov je prihajala z juga in se pomikala dalje proti severu in zapadu. Nastale so naselbine, katerih sledovi se najdejo še danes.

A prišli so tuji divji ljudje, začelo se je preseljevanje narodov. Zapadni Gotje, Huni, Vandali, Avari, Vzhodni Gotje, Rugijci so sledili drug drugemu, uničevali rodovitna polja, rušili mirne domove, da skoraj ni bilo sledu, kje je nekdanj bila človeška naselbina. Še le ko so prišli Slovani in so bili poraženi Avari ter se je začelo širiti

Karl May
IV. zvezek
IZŠEL!

„Med Jezidi“

je naslov IV. zvezka Karl Mayevih spisov. Nad vse zanimivi dogodki se odigravajo tam na daljnem Jutrovem. S tem je zaključena zbirka štirih zvezkov »KRIŽEM PO JUTROVEM«, ki so vezani v knjigo. Vežani vsi 4 zvezki stanejo 65 Din, celo platno 70 Din. Naroča se posamezne zvezke kot tudi lepo vezano zbirko pri

Tiskarna
sv. Cirila
v Mariboru

Maribor. Na mariborskem letališču na Teznu se je pripetila zadnja soboto nezgoda, ki na srečo ni zahtevala človeške žrtve. Lastnik reklamnega letala g. Moravec je že pristal z aeroplanom, ko je zagrabil aparat močan veter in ga dvignil ter zopet pognal na zemljo s tako silo, da je odletel propeler in so se odlomila krila. G. Moravcu se ni pripetilo nič. To je že druga nesreča zasebnega letala v Mariboru.

Sv. Peter pri Mariboru. Novo enonadstropno hišo sta si postavila zakonca Sande. Nova stavba je bila pretekli četrtek blagoslovljena in izročena svojemu namenu. Ker seve ob tej priliki tudi ni manjkalo gostov, so isti darovalci za dijaško semenišče v Mariboru 180 Din ter za prosvetno društvo »Skala« 120 Din. — Na belo nedeljo popoldne po večernicah se vrši v samostanski šoli predavanje s skioptičnimi slikami in sicer o svetniškemu sinu naše ga naroda A. M. Slomšku. Pevci pa bodo ob tej priliki zapeli nekaj vedno lepih Slomškovihih pesmi. Omembe vredno je, da je Slomšek kot škof v Mariboru kaj rad zahajal k Št. Petru. Svoj god je redno obhajal tu in sicer pri svojem prijatelju kanoniku M. Glaserju. Zato pa naj šentpeterčani ne zamudijo te ugodne prilike, kajti marsikaj lepega bodo slišali o Slomšku.

Hajdina. Strašno je, kako se omejuje in preganja versko življenje na Ruskem. Mladi brezbožni rod hoče vse uničiti, kar spominja na Boga. Naš jugoslovanski kristjan si tega ne more niti prav predstavljati, on ne more doumeti gorja, ki tlači Rusijo in jo zagrinja v temo in molk velikega petka. A mi na Hajdini smo pri lepem in ognjevitim predavanju g. prof. Šedivya zadnjo nedeljo dobili vpogled v rusko nesrečo ter so ob tej priliki naša srca ihtela od globokega sočutja z brati na Vzhodu. Divili smo se skioptičnim slikam, ki so ponazorovale govor, ob nekaterih, zlasti ob Iverski sveti Bogorodici, je bilo slišati po dvorani glasno vzklikanje od začudenja, od stremljenja po tem idealu, ki ga je ustvaril ruski umetnik. Razšli smo se s protestom proti grozovitostim na Ruskem in z vročo željo, da bi ruski naši bratje mogli poleg gospodarstve dobiti tudi versko svobodo. — Pri pogrebu Julijane Talan, bivše delavke v Petoviji, je bilo na vencu opaziti napis kot zadnji pozdrav v nemškem jeziku. Čemu to, ko so vendar delavci tam sami Slovenci in je tudi pokojnica bila Slovenka!

Ojstrica-Pernica. Od 23. do 25. marca t. l. smo obhajali v Pernicah tridnevno v zna-

menju podaljšanega sv. leta in smo v velikem številu opravili velikonočno spoved. Na pomoč je prihitel sosedni dušni pastir, gospod župnik Prohašky iz Trbojn. Vsako leto opravimo ob Vseh svetnikih v Ojstrici tridnevno pobožnost, če bi nam morebiti zimski sneženi zameti otežkočili poti k adventni sv. spovedi, ob Devici Mariji v postu pa v Pernicah, da ob tej priliki v čim večji množini prejmemo velikonočne sv. zakramente. Na velikonočni ponedeljek pa bomo imeli popoldne po večernicah istotako v Pernicah sklepno prireditev gospodinjstva tečaja, pri kateri bo 13 marljivih mladih Perničank, ki se že celo zimo pod vodstvom naše blage, neumorno delujoče učiteljice gospe Terezije Prapotnik vadijo kuhati, vezti, plesti, se učijo zdravstva, živinoreje, perutninoreje itd., vse tako, kakor rabijo za te kraje za dom in kar se s sredstvi, tu nahajajočimi, da doseči, pokazalo, kaj so se naučile. Tudi iz veronauka bodo povedale, kako so se utrjevale v načelih, po katerih naj živi krščanska družina.

Remšnik. Dne 1. aprila 1930 se je vršil tukaj enodnevni tečaj o knjigovezništvu. Vodil ga je g. podnadzornik financ Janko Torkar. Predaval je o nastanku in potrebi vezane knjige. Teoretično besedo je podprl s praktičnim delom, katerega so se poprijeli tudi udeleženci. Vezali so »Vrtce«, »Angelčke« itd. Želeli bi bilo, da bi bilo takih zanimivih, ljudstvu koristnih tečajev čim več. Gospodu podnadzorniku hvala za njegovo požrtvovalnost. Hvala pa tudi veleč. gosp. župniku za prostor in stroje, katere je dal udeležencem na razpolago.

Sv. Jurij v Slov. gor. Lanskega leta meseca septembra so pri Marjeti Tržavec na Vardi blagoslovili lep nov križ z veliko slovesnostjo. Blagoslavljanja se je udeležilo zelo veliko ljudi. Obenem se je tudi družina posvetila presv. Srcu Jezusovemu. Pri tej priliki se je nabralo za novo bogoslovje v Mariboru 250 dinarjev. Kakor pa po lepem vremenu pride dež, tako se je tudi nam zgodilo. Po preteku šestih mesecev nam je Bog poklical našo ljubo mater k večnemu počitku. Po trimesečni mučni bolezn, večkrat sprevidena s sv. zakramenti, je mirno v Gospodu zaspala dne 25. marca. Na pogrebščini se je nabralo za novo bogoslovje 230 dinarjev. Vsem darovalcem: Bog plačaj! Naši mamci pa naj sveti večna luč!

Sv. Jurij v Slov. gor. Tuakj je umrl v 56. letu dobro znani krojač Anton Rotter. Bil je naš zvesti naročnik in radi tega mu kliče tudi »Gospodar«: Svetila mu večna luč! Sinova pokojnega se zahvaljujeta vsem, ki so spremlili blagega očeta na zadnji poti.

Sv. Trojica v Slov. goricah. Zdravje je za vsakega človeka največji blagoslov. Kaj bi namreč pomagalo človeku, ako bi imel na kupa zlata in srebra, ljubega zdravja bi pa ne imel. Mi Trojičani smo še, hvala Bogu, v splošnem pri prav dobrem zdravju. Le z obolenji na slepiču imamo toliko posla, kakor menda v nobeni drugi fari. Vsako leto jih namreč pošljemo precejšnje število na slepiču bolanih v mariborsko bolnico k operaciji. Ze samo letos, četudi smo še v tem letu preživeli komaj dobre tri mesece, so bili že trije Trojičani operirani vsled vnetja slepega črvesa. In do konca tega leta bo gotovo še ta ali oni izmed nas moral okusiti sladkost zdravnikovega noža. Tako daleč bomo kmalu prišli, da zlepa ne bo več v naši fari hiše, kjer ne bi bil že ta ali oni brez nepotrebnega slepca. Kje neki tičijo temu vzroki?

Zibota pri Sv. Antonu v Slov. goricah. Tu v Ziboti je umrla daleč na okrog znana, vobče spoštovana in ugledna krščanska mati in gospodinja Apolonija Ketiš. Vse svoje dolgo življenje se je ravnala po geslu: Moli in delaj! In kakor je sama bila zmiraj pobožna in vedno pridnih rok, tako je tudi svoje sinove ter hčere vzgajala v molitvi in v spoštovanju do dela. Ker je v življenju ljubila Boga in rada hodila v cerkev, zato je pa ljubi Bog tudi v smrtni uri ni zapustil. Bila je namreč prejšnjo sredo lepo spravljena z Bogom, popoldne istega dne pa je že odplavala njena očiščena duša k Bogu po srečno plačilo.

Središče ob Dravi. V tednu od 23. do 30. marca tega leta je bil naš Društveni dom prava ljudska univerza. Na tisoče ljudi si je v teku tega tedna ogledalo zanimivo higiensko razstavo, ki je našemu ljudstvu nudila toliko dobrega in koristnega. Na prošnjo Katoliškega prosvetnega društva je priredil Higienski zavod v Ljubljani tukaj razstavo, sestoječo večinoma v slikah iz higiene in zdravstva. Poleg tega pa so bili na devetih mizah razstavljeni razni modeli in medicinski preparati. Razstava je bila oficijelno otvorjena v nedeljo popoldne po direktorju Hig. zavoda g. dr. Pircu ob navzočnosti gg. sreskega načelnika v Ptuj, dr. Vaupotiča, sreskega sanitetnega referenta dr. Vrečka, upravnika zdravstvenega doma v Mariboru dr. Vrtovca, okrožnega zdravnika v Središču dr. Heissa, društvenega odbora ter številnega občinstva. Število obiskovalcev od blizu in daleč se računa do 815 povprečno na dan. Skupen obisk se ceni na 6500 in to nizko računano. Vsak večer so se vršila predavanja, ki so jih 13 krat ponazorovale filmske slike, šritkrat pa skioptične sli-

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskanice v latinici in cirilici

izvršuje

hifro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Koroška c. 5

Čekov. račun št. 10.602

Telefon interurb. št. 2113

krščanstvo, se je ustalilo mirno življenje, dvignili so se hrami po dolih in bele cerkvice po hribih, ki vabijo miroljubne prebivalce v hramu miru.

Naravno je, da so ob vznožju Pohorja, posebno proti vzhodu nastale naselbine in tudi ugodna lega za vinske gorice je privabila marsikaterega sem; dalje gor po strmih robovih pa se je nudila strastnim lovcem prilika, da so zasledovali različno divjačino kakor jelene, srne, divje merjasec in tudi medvede.

Gostilničar — bilo mu je ime Konrad — je bil zvit kakor kozji rog ter je imel bistro oko k posebno divjim lovcem:

V bližini stanujoči prebivalci so sicer vedeli, da se skrivajo v tej hiši sumljivi ljudje; rekli pa niso ničesar, in tudi gostilničar se ni čutil krivega, da so imenovali njegovo hišo pri »divjem lovcu«. To ime ji je ostalo. —

Bilo je neko soboto večer, sredi poletja. Gostilničar Konrad je šel s svojo ženo in hčerko že popoldne k cerkvi Sv. Bolfenka, starodavni cerkvi, postavljeni že za časa celjskih grofov. Drugi dan pride kaplan iz Maribora Andrej Srediat semkaj sv. mašo brat; dosti pobožnih romarjev

pride sem, ki bodo lačni in žejni in tem bo treba dobro postreči. Nekaj romarjev pride zvečer, drugi pridejo drugi dan zjutraj, vsi pa se morajo dobro okrepčati, ker mnogi izmed njih še poromajo k Sv. Arehu, ker se tudi hočejo priporočiti temu mogočnemu priprošnjiku.

Tisti večer leta 1668 so sedeli v Konradovi krčmi trije prav resni možje okoli mize, na kateri so stali veliki vrči. Nič niso pogrešali gostilničarja, še ljubše jim je bilo, da ga ni bilo. Doma je bil le star, gluh hlapec, ki je bil za čuvaja.

Neznani gostje so imeli svojega slugo, starega bradatega moža, ki je točil žejnim pivcem v kozarce vino. V kotu so slonele puške, poleg katerih sta ležala dva velika lovska psa. Soba je bila slabo razsvetljena ter vsled nizkega stropa zakajena in zaduhla.

Kdo so bili ti možje? Ali so bili divji lovci ali so imeli kake druge namene? Stari, gluhi hlapec se ni brigal za nje. Ko je prinesel zahtevano količino dobrega pekrčana iz kleti ter sprejel plačilo, ki je presegalo vrednost žlahtne kapljice, je šel v hlev, da čuva pri živini. Potem pa se je kmalu vlegel in trdno zaspal.

ke. Nekatere dni so bila predavanja celo dvakrat. Predavali so štirje zdravniki in dva uradnika Higienkega zavoda o najvažnejših stvareh. Vsi predavatelji so se zelo potrudili, in so govorili v priprosti besedi, da jih je ljudstvo res hvaležno poslušalo. Ni mogoče, da bi šlo mimo te množice toliko prekoristnih naukov, ki so jih predavatelji poudarjali. Najbolj pa je ganil ljudska srca g. Puhar, oficial s svojim živim predavanjem o alkoholizmu. — Vstop k razstavi je bil prost. Zato ne beleži društvo nikakega gmojnega uspeha. Nasprotno, imelo je nemale stroške. Toda ne gre za to. Društvo hoče služiti zvesto svojemu namenu, da zamore nuditi širšim plastem ljudstva čim več koristi. Zato priporočamo, da se udeležite društvenih prireditiv tudi takrat, ko bo določena malenkostna vstopnina. Vodstvu izobraževalnega društva v Središču in Higienškemu zavodu v Ljubljani pa k škoda rekordnemu uspehu najskrenejše čestitam. Obiskovalcem pa želimo, da bi dobro seme padlo na rodovitna tla, in da bi tam, kjer je potrebno, uravnali svoje življenje po zahtevah higiene in zdravstva. Saj voda, zrak in sonce so zastoj!

Ljutomer. Vlom. V noči od 2. na 3. aprila so neznani storilci na najbolj prometni cesti vlomili v trgovino Angele Čeh-Lisanj v Ljutomeru ter odnesli razno blago, pa tudi na tobak in ročno blagajnico niso pozabili. Ker na vratih in izložbah ni videti nasilja, se domneva, da se je nekdo skril v trgovino, preden so na večer isto zaprli ter v noči vrata odprl in odnesel robo; zjutraj so našli vrata odklenjena ter samo priprta. Lastnica cení škodo na 50 tisoč dinarjev, ki pa je baje krita z zavarovalnino proti vlamu. — Tukajšnji gostilničar in trgovec s perutnino gospod Alojz Štiblar je hotel svoj tovorni avtomobil spustiti v tek. Pri navijanju kurble za užiganje bencina je spustil kurblo, ki ga pa je tako močno udarila po roki, da se mu je zlomila kost. Moral se je zateči k zdravniku.

Ljutomer. Petleino Milenko Nerat sta stara oče in mati viničarja zakonska Nerat v viničariji gospoda Frica Zemljč v Železnih vratih pri Ljutomeru nič huđega sluteč pustila v sobi viničarije ter odšla v vinograd kopat. V železnem štedilniku pa je otrok opazil ogenj ter se počel z njim igrati. Žerjavica je padla otroku na obleko in obleka je začela na otroku goreti. Otroku prestrašen zbeži iz sobe na prosto, kjer je vel precej močan severni veter ter usodno vplival, da se je na otroku vnela vsa obleka. Na otrokovo vpitje sta pribežala varuha domov in udušila ogenj na otroku, pa bilo je že prepozno. Mala Milenka je zadobila take opekline po životu, da se ubogi otrok bori s smrtjo. — Mestni občinski zastop Ljutomerski je pred par leti prodal svoje konje in oddajal vse potrebne vožnje drugim voznikom, ker je menil, da se ne izplača imeti konje ter zanje iz lastnih travnikov spravljati krmo in pridelovati potreben oves. Bil je tudi najbrže mnenja, da se je konje pitalo samo z dolgim ovsem (bičem). Skoro dveletna izkušnja z drugimi vozniki pa je pokazala, da pridejo plačane vožnje dražje za občino, nego pa vzdrževanje lastnih konjev in hlapca, vsled česar je sklenil, da v najkrajšem času zopet kupi konje. Nadalje je sklenil Ljutomerski mestni zastop, pojačiti v kolikor pripuščajo denarna sredstva, občinsko redarstvo. Slednje je res potrebno že z ozirom na to, ker en redar z ozirom na mnoge dostave uradnih spisov in sličnih del ne more obenem vršiti uspešno redno in predpisno redarsko službo.

Mestni vrh pri Ptuj. Gospod urednik, dovolite, da se iz te občine enkrat oglasimo z enim redkim slučajem! V teku 2—3 mesecev smo v spodnjem delu te občine v razdalji komaj četrt ure položili v hladno zemljo tri ugleadne može, stare krščanske korenine na obnašanju in starosti. Zagreblji smo posestniškega prevžitkarja vdovca gospoda Janeza Steger v starosti 71 let. Imenovani te bil 37 let zvesti

uslužbenec v veletrgovini usnjarne gospoda Paul Pirich v Ptuj, je po kratki mučni boleznini umrl v ptujski bolnici. Pogreba na slovensko pokopališče se je udeležilo veliko ljudstva iz okolice in mesta Ptuj, tudi rodbina Pirich in uslužbenci. Zapustil je dva žalujoča dorastla sina, eden posestnik na domačiji, a drugi trgovec v okolici. — Izročili smo materi zemlji dobrotljivega kmeta Andreja Zajšek v starosti 72 let, ki je zapustil žalujočo ženo in pošteno vzgojeno rejenko, katera si je med tem časom izbrala istotako marljivega mladeniča za moža-gospodarja Martin Horvata, na istem posestvu. Da bi bila srečna kakor predniki! — In danes dne 4. aprila pa smo izročili v velikem spremstvu materi zemlji posestnika-prevžitkarja vdovca Janeza Osojnik, v starosti 77 let, katerega dobro ženo Ano, rojena Pihler, iz Velovlaka je ljubi Bog pred tremi leti k sebi poklical, med tem ko se je eden polnoletni sin pred leti v gozdu smrtno ponesrečil. Rajni zapušča več dorastlih otrok, katerih je eden državni uradnik (nadsvetnik pri srezkem glavarstvu v Mariboru). Dalje tri hčere, samostalne, omožene gospodinjice na svojih gospodarstvih. Hči Ana, omožena Mahorič, gospodari na domačiji. Vsi zgoraj imenovani so bili dobri in skrbni gospodarji. Naj v miru počivajo!

Sv. Vid pri Ptuj. Poročajo nam, da se bo v Slomškovem domu vršila higienška razstava, ki jo priredi Zdravstveni zavod v Mariboru, od cvetne nedelje, dne 17. aprila do Velike noči, dne 20. aprila. — Po rani sv. maši bo 13. aprila predavanje s filmom o zdravju. Vsa predavanja, ki jih bodo imeli gg. zdravniki, so za vse brezplačna. Zato vabimo vljudno vse domačine in okoličane, da si velekoristno ustanovo ogledajo. — Več se bo izvedelo iz razglasov in letakov po vaseh.

Sv. Vid pri Ptuj. Singerjeva trvdka je priredila v Slomškovem domu brezplačni šivalni tečaj, ki je trajal od 17. marca do začetka aprila. Dekleta so se marsikaj naučila. — Snuje se pri nas avtomobilno podjetje, ki bi oskrbovalo promet od Leskovca do Ptuj. Ta avto zveza bi bila za Haloze velike važnosti in je želeto, da pogajanja pripeljejo do lepega konca.

Kokarje pri Mozirju. Po dolgi mučni boleznini je za vedno zatisnila svoje trudne oči Jožefa Fricelj, po domače Krajnica, prevžitkarica v Kokarjih v 82 letu svoje starosti. Pogreb pokojnice se je vršil v M. Nazarijih ob prav velikem številu sorodnikov in drugih ljudi, ki so jo prišli spremit na zadnji poti iz tega sveta v večnost. Rajnka je bila dobra gospodinja in mati, ki je zapustila dve hčeri. — Bog ji večni mir in pokoj daj in večna luč ji svetí naj! V miru božjem naj počiva!

Braslovče. V zadnjem času je bilo v braslovški okolici več požarov, ki so uničili kmetom krasna in s težkimi denarji postavljena gospodarska poslopja. Prizadeti so škodo letos še bolj občutili, ker so bili že itak udarjeni po nizkih hmeljskih cenah. Edino hitra in izdatna pomoč pri požaru zamore rešiti kmeta propasti in obvarovati ogrožena poslopja, da jih ne zajame ogenj. V svesti tega, si je Prostovoljno gasilno društvo v Braslovčah nabavilo pred leti z velikimi žrtvami motorno brizgalno, ki se je že medtem pri mnogih požarih izkazala s svojim izbornim funkcioniranjem. Da bi pa bilo gasilcem omogočeno čim hitreje priti na mesto požara, se je gornje društvo odločilo za nabavo lahkega tovornega avtomobila, ki bo prišel posebno okoličanom v dobro, saj je ni vasi v naši okolici, ki bi ne ležala, če že ne ravno ob glavni cesti, pa vsaj tik nje. Potrebo hitre pomoči je nedvomno uvidela naša stara Hranilnica in posojilnica, ki je z izdatnim doprinosom od Din 5000.— podprla akcijo društva za nabavo gasilnega avtomobila ter s tem pokazala polno razumevanje za težnje naših okoličanov. Zato ji izreka Prostovoljno gasilno društvo svojo najtoplejše zahvalo z željo, da bi našla mnogo posnemalcev.

Sladkagora pri Šmarju. Tudi po deželi se razširja navada, da postaja obleka pri dekletih vedno bolj kratka. Letošnji predpust pa je dokazal: čim krajša krila, tem manj ženinov. To dekletom v preudarek! Vsem v preudarek pa to: Ob nedeljskih popoldnevih, ko smo utrujeni od dela, ne polegajmo brezdelno po senci ali pri vinski kapljici, ampak čitajmo liste, n. pr.: »Slovenski Gospodar«, »Glasnik Najs. Src«, »Bogoljub«, »Naš dom«. Če jih še nimamo, pa jih naročimo. Če ti zmanjka berila, potem se obrni do izobraževalnega društva, ki ti bo izposodilo knjige za pouk in zabavo. Posebno mladini je to toplo priporočati.

Sv. Ožbalt ob Dravi. Delavski shod se bodo obhajal slovesno in svečano na tretjo povelikončno sredo dne 7. majnika 1930, na praznik varstva sv. Jožefa, mogočnega patrona ne le tesarjem, mizarjem in kolarjem, temveč vsem delavcem sploh, tudi kmečkim z drevesom ter gosposkim s peresom. Ou 9. uri svetoletna pridiga ter več sv. maš. Pobožni častilci sv. Jožefa se uljudno vabite, da prihite v obilnem številu pred oltar sv. Jožefa, nebeškega vzglednika in priprošnjika.

Marenberg. V nedeljo, dne 30. marca tega leta smo imeli lepo in poučno predavanje o preganjanju kristjanov v Rusiji. V svojem govoru je s skioptičnimi slikami obrazložil trinoštva boljševikov gospod profesor Jan Šedivy iz Maribora. Med poslušalci je bilo precej inteligence in tudi nekaj tukajšnjih Nemcev. Vendar smo med temi pogrešali še marsikoga, ki mu je sedaj lahko žal, da se ni udeležil. — V nedeljo se prične sv. misijon, ki bo trajal do cvetne nedelje. Ob sklepu sv. misijona na cvetno nedeljo pa bo eden od gg. misijonarjev iz Ljubljane obrazložil lepe skioptične slike o trpljenju Gospodovem. Predavanje bo popoldne v dvorani g. Brudermana, vstopnina pa tako nizka, da vsaj ob tej priliki sicer res nekoliko oddaljeno prebivalstvo iz kmečkih domov ne bo moglo reči, da je udeležba nemogoča. — Priprave za največjo tombolo novejšega časa v Dravski dolini napredujejo, toda tombolske tablice je težko prodajati. Da bi bila ta tombola, ki je v prid popravil potrebne farne cerkve, uspešna, naprošamo vse one, ki količkaj zmorejo, naj pridno posegajo po tablicah, ki stane ena 5 Din. Kdor pa si želi prijetne zabave, pa naj pride na belo nedeljo v Marenberg in pripelje s seboj vse prijatelje in znance, zlasti pa take, ki bi to podjetje podpirali. Tombola se vrši pred farno cerkvijo, zato bodo tam našli prostora vsi iz Vuhreda, Ribnice, Kaple, Remšnika, Mute in Vuzenice ter tudi iz bolj oddaljenih krajev. Prav posebno pa priporočamo prijateljem iz Maribora, naj nas ta dan ne pozabijo, kajti Marenberg je ob lepi avtomobilski cesti. Na veselo svidenje!

Cerovec pri Rogaški Slatini. V noči od 3. na 4. aprila sta pogoreli v tamošnjem banskem kamnolomu dve baraki. V eni baraki se je nahajala mašina (drobilec) za mletje kamnja. Ta mašina je popolnoma uničena. Druga baraka je pa bila, takozvana kovačnica in shramba za kamnolomsko orodje, katera je tudi z orodjem vred pogorela. Zgorela sta tudi dva soda olja ter razno strelivo itd. Škoda je velika. Na kak način je ogenj nastal, še ni moglo dognati. Sumi se pa, da je bil ogenj podtaknjen.

Cerovec pri Rogaški Slatini. Na gospodarskem tečaju pri g. Ivanu Čoncu v Cerovcu se je zbralo dne 25. marca okoli 45 interesentov, kateri so se s prav velikim zanimanjem udeležili tečaja. Zahvaljujemo se tem potom gosp. predavatelju I. Novaku, zdraviliškemu ekonomu iz Rogaške Slatine, kateri se tako požrtvovalno trudi za napredek tukajšnjih kmetov.

Laško. Spoštovano žensstvo iz občin Laško, Marijagradec in Sv. Krištof se uljudno vabi na pristop k ženskemu dobrodelnemu in šolopodpornemu društvu »Blago srce« v Laškem! Ustanovni občni zbor istega se je vršil v nedeljo dne 6. aprila.

ZA RAZVEDRILO

Boljši zaslužek. Janez in Tone nista imela denarja. Prišla sta na obrežje reke Drave. Tam je stala tabla z napisom: »Kdor reši potapljačega človeka, dobi 100 Din.« — Janez reče: »Tone, skoči v vodo in jaz te rešim!« — Tone skoči v vodo in kliče na pomoč. Janez se niti ne gane. — »Pomagaj mi vendar«, se dere potapljač. — Janez pa pokaže na drugo tablo, kjer je zapisano: »Kdor najde mrtveca, dobi 200 Din.«

Gospa Nemeč se je dogovorila s svojim možem, da se snideta opoldne v nekem hotelu. Žena je že nestrpno čakala, a moža od nikod. Stopila je k telefonu ter poklicala številko njegovega urada. Glas, ki ga je slišala v telefonu, se ji je sicer zdel nekam čuden, vendar je vedela, da telefon glas zelo spremeni. »Halo, ali si ti, Drago, pridi že vendar, jaz skoraj umiram!« — »Oprostite, gospa«, se je glasil odgovor, »zdi se mi, da nimate prave številke. Tu je namreč pogrebni zavod in mi rabimo le take, ki so že mrtvi!«

Huda žena. Na policijo je prisopihal možak ter se zatekel k nadzorniku: »Zaprte me, takoj me zaprite!« — »Prej morate povedati, kaj ste zagrešili«, reče komisar. — »Ženo sem udaril.« — »Ali ste jo ubili?« — »Ne, ampak za menoj jo briše. Vsak čas me bo dohitela.«

Pred sodiščem. Mlada žena s pet let starim otrokom stopi pred glavno razpravo obtožena nekega prestopka. Odvetnik jo brani, držeč njenega otroka v naročju. Otrok kriči: »Mama, mama!« — Odvetnik: »Gospodje porotniki, usmilite se, če že ne nje, pa vsaj njenega otroka. Prizanesite ji! Ali vas niti jok nedolžnega otroka ne more ganiti več?«

— Otrok močno joče: »Mama, mama!« — Sodniku se otrok zasmili, pa pride k njemu in ga vpraša: »Dete, zakaj jočeš?« — Otrok: »Ker me odvetnik — ščiplje.«

Nočni čuvaj. V neki vasi so imeli nočnega čuvaja, ki je uro naznanjal s trobentanjem. Ko je nekoč trobentanje dalje časa izostalo, je poklical župan čuvaja: »Čemu ne naznanjaš ure?« — Čuvaj: »Zob nimam več, pa ne morem!« — »Dobro«, je rekel župan, »damo ti napraviti nove zobe na občinske stroške.« — In res, čuvaj je dobil nove zobe, a trobentanja ni bilo. Župan ga je zopet pred se poklical, kaj naj to pomeni. Čuvaj reče: »Zdaj je slabše kot prej. Zdravnik je rekel, da moram te nove zobe vsak večer v vodo dati. Kako naj torej trobentam!«

Pri poroki na Štajerskem. Pri poroki na Kranjskem rečeta ženin in nevesta le vsak enkrat »da«, na Štajerskem pa trikrat. Pa je prišel neki Kranjec na Štajersko po nevesto in šel takoj k poroki, za ta običaj pa ni vedel. Ko je bil prvič vprašan, je navdušeno rekel: »Da.« Pri drugem vprašanju je malo postal, ko pa je videl, da duhovnik in drugi čakajo na odgovor, je pa nevoljno odgovoril: »Menda ja!« Pri tretjem vprašanju se je obrnil k nevesti, rekoč: »Zdaj pa še vendar ti enkrat reci: da! Kaj bom samo jaz govoril!«

Pečena gos. Gospoda Golob in Kovač sedita v gostilni in kvartata. Prismoli se jima za hrbet kibic in z velikim zanimanjem gleda njuno igro. Čez čas si dovoli vprašati, za kaj kvartata. Ko zve, da za pečeno gos, pravi, če sme tudi on zraven igrati, kar mu tudi dovolita. Nazadnje pa kibic igro izgubi in vpraša, če naj zdaj gos naroči. Onadva mu pa odgovorita: »Gos sva že pojedla. Kvartala sva samo še za to, kdo naj jo plača.«

Anatomija. Nekoč gredo dve gospe nižjih slojev Berlina mimo anatomije

(raztelesovalnice), v čigar velikem poslopju se je nahajala tudi pevska akademija. Ravno so bile pevske vaje in so peli tako glasno, da se je slišalo na ulico. Pa vpraša ena gospa drugo: »Kaj pa je to veliko poslopje?« — Druga odgovori: »Ali ne veste, gospa botrinja? Anatomija je to!« — »Kaj je to: anatomija?« — »Tu parajo ljudem trebuhe.« — »Kaj, za božjo voljo! Poslušajte, kako kričijo! O, če bi to vedel naš dobri kralj!«

Znamenita najdba. Mož pride natrkan pozno domov in žena razgraja na vse pretege. — »Molči že enkrat«, jo prosi mož, »saj se bi prej vrnil, pa sem nekaj našel. Več ti povem jutri.« — Žena ni mogla spati vso noč in je zjutraj vsa radovedna vprašala moža: »Kaj si vendar našel včeraj?« — Mož: »Novo gostilno z izvrstnim vinčkom.«

Zdravnik: »Proti komu bi se radi dalje cepiti?« — Kmet: »Proti stenicam, gospod doktor.«

Nista se razumela. V neki vasi so klical elektriko. Kmet Brihta gre v trgovino s svetilkami: »Dajte mi svetilko!« — »Koliko sveč pa?« povpraša prodajalec. — »Ne sveč — svetilko.« — »No ja — ali koliko sveč naj bo?« — »Samo svetilka!« kriči kmet. — »Ali vsaka hruška ima vendar gotovo gorilno moč.« — »No — sveče in sadje imam doma in gorilne moči od mojega hrušovca jaz ne merim«, je godel kmet Brihta in šel neopravljenih potov iz trgovine.

Dober računar. Skopuh je prišel k brivcu ter mu začel razlagati, da ima le 2 Din in ne 4 kot je zahteval. Brivec reče: »No, dajte mi naprej 2 Din.« — Poznal je skopuha. Ta mu je res dal. Brivec ga je namazal z milom in polovico lica obril. Nato je rekel: »Drugo polovico lica bom obril, ko prinesete še 2 Din!« — Kmalu jih je skopuh privlekel iz žepa; jih je vendar le našel.

Mala oznanila

V malih oznanilih stane vsaka beseda Din 1-20. Najmanjša cena za oglas je 8 Din. Manjši zneski se lahko pošljejo v znamkah.

Mali oglasi se objavljajo samo ako se PLAČAJO NAPREJ!

Upravništvo odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena znamka za 2 Din za odgovor. Upravništvo.

Pošljite nam takoj Vaš naslov! **Dnevno Din.** 200—300 in še več lahko zaslužite z delom v Vašem domačem kraju. Znamko za odgovor: »Tehna« družba, Ljubljana, Mestni trg 25/I. 493

Vabilo na 22. redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Dobju, ki se vrši dne 27. aprila 1930, to je na belo nedeljo, ob pol treh popoldne v posojilniških prostorih. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Potrditev računskega zaključka za leto 1929. 3. Čitanje revizijskega poročila. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti. — Ako bi ob določenem času občni zbor ne bil sklepčen, se vrši drug občni zbor pol ure pozneje ob vsakem številu navzočih članov. — Načelstvo. 480

Vodovode in strelovode inštalira najsolidneje po jako nizki ceni, kompletni strelovod od 800 Din naprej, dobavlja vodovodne cevi ter ima iste vedno v zalogi po jako ugodni ceni — oblastveno koncesijonirani inštalater Rihard Jakelj, Slovenjgradec. 419

V odgovor neresničnim vestem, ki jih razširja konkurenca, naznanjam, da prej kot slej zamenjam pšenico, rž in koruzo za vse vrste pšenične moke najboljšje kvalitete, ržene moke in koruznih izdelkov po najugodnejših pogojih. Tudi originalna banatska moka je na zalogi. Kmetje, pridite in poslužite se te ponudbe! — Parni in umetni mlin J. Zadravec, Središče ob Dravi. 481

Sadni cepljenci (okulanti) v raznih sortah, se dobijo po trški ceni pri I. Gradišnik, Dobrna pri Celju. 411

Išče se za takoj vajenca za usnjarsko obrt. Vsa oskrba v hiši. Karl Dlohij, Orehovci pri Gornji Radgoni. 455

Učenec se sprejme pri urarju M. Ilgerjev sin, Maribor, Gosposka ulica 15. 458

Sedarske pomočnike sprejme pri polni oskrbi Fran Repič, sodar, Ljubljana, Trnovo. 485

Lepa stanovanja, severna celjska okolica, ugodna zveza. Naslov v upravi lista. 484

Dekla, čista, ki zna dobro molzti, se sprejme k eni gospej. Klemenčič, Sv. Peter, Maribor. 505

Učenca z dobrimi spričevali sprejme Karl Vergles, mesar, Rače. 504

Stanovanje, ena velika soba, veža in kuhinja, se da v najem. Pripravna za rokodelca sredi vasi. Naslov: »Stanovanje«, pošta Šmartno ob Paki. 487

Malo posestvo, zidana hiša, lep sadonosnik, brajde, njiva, vse v dobrem stanju, tik glavne ceste Ruše, Bezena št. 31, se zaradi selitve takoj proda. 488

Prodajam posestvo z vinogradom, 2 orala zemlje, št. 24 v Ivanjskem vrhu pri Negovi. 490

Kupuj premišljeno, da kupiš po ceni a kljub temu dobro! Najprijetneje je, ko se doma lepo udobno sedi pred veliko ilustrirano knjigo svetovne razpošiljalne tvrdke Suttner in premišljeno izbira vse, kar se potrebuje. Tu je na tisoče predmetov za vse svrhe, katere se lahko nabavi brez vsakega rizika, ker to, kar ne ugađa, se zamenja, ali pa se vrne denar. Tudi naši čitalci dobe to praktično knjigo popolnoma brezplačno, ako jo zahtevajo od svetovne razpošiljalne tvrdke H. Suttner v Ljubljani, št. 992.

USTANOVLJENA LETA 1881

CELJSKA POSOJILNICA D. D. V CELJU

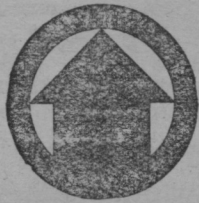
Sprejema hranilne vloge od vsakogar, jih obrestuje najugodnejše, nudi popolno varnost in izplačuje točno.

Celje
v lastni hiši Narodni dom

Izvršuje vse denarne posle, kupuje in prodaja tuj denar ter čeke na inozemstvo. Izdaja Uverenja za izvoz blaga.

Za varnost hranilnih vlog jamči poleg lastnega aktivnega premoženja po Din 100.000.000.—
še lastna glavica in rezerve, ki znašajo skupaj nad Din 14.500.000.—**Maribor**
Aleksandrova c. št. 11

Podružnici:

Šoštanj
(v lastni hiši) 223**Najbolje****ANTON BENCZE I SIN**

tkane lesene rolete, Esslingske rolete in šaluzije pošilja tvrdka

ivornica rolet
Veliki Bečkerek

V slučaju potrebe zahtevajte ponudbo. Potniki se sprejmejo.

Telefon 46 Osnovano 1861

Lepo posestvo 96 orolov v Št. Rupertu nad Laškem se ugodno prodaja. Nad polovico je lepe hoste, drugo pa je rodovitna in obdelana zemlja. Več se poizve pri organistu v Št. Rupertu nad Laškem. 499

Oblačilno blago vsakovrstno, izgotovljene obleke »Tivar« za moške in otroke, perilo, svilene rute ter vse vaše potrebščine kupite najugodnejše v trgovini Fr. Senčar, Ljutomer in Mala Nedelja. 439

To prija!

Tako prenehajo bolečine, srce radostno — zadostuje nekoliko kapljic na sladkorju! bije, obraz se veselo razteguje . . .

Ako vas popade revmatizem ali ishias, prehlajenje ali živčna utrujenost, ako zaboli v glavi, v vratu — tedaj si privoščite krepko masažo s Fellerjevim pravim prijetno dišečim Elsafluidom! Vedno zanesljivo delovanje tega dobrega narodnega sredstva je je dela že skozi 33 let tako priljubljeno. »Elsafluid« z zakonom zavarovan! Ravno tako pri notranjih motnjah, krčih, slabosti

To pomaga!

V lekarnah in vseh podobnih trgovinah: poizkusne steklenice 6 Din dvojne steklenice 9 Din, specialne steklenice 26 Din.

Po pošti: najmanj 1 zavojev z 9 poizkusnimi ali 6 dvojnimi ali 2 specialnima steklenicama stane 62 Din. Šest takih zavojev s poštino in zavojev samo 250 Din. Naročila na naslov:

**EUGEN V. FELLER, lekarnar,
STUBICA DONJA, Elsatrg 341.**

Ako pa potrebujete dobro odvajalno sredstvo, ki krepi želodec, tedaj zahtevajte Fellerjeve Elsa-kroglice, 6 škatljic 12 Din.

Pazite na

Umni vinogradniki uporabljajo modro galico
„MARENGO“

Glavno zastopstvo: **Z. A. FISCHER, ZAGREB,**
Hatzova ulica 10. 436 Zajamčena čistoča: 98/99⁰/₀

zaščitni znak.

Kuharica v župnišču želi izpremeniti službo posebno tja, kjer je dovolj živine. Pismene ponudbe na upravo lista.

Vabilo na občni zbor Posojilnice na Frankolovem, r. z. z. n. z., ki se bo vršil v nedeljo, dne 27. aprila 1930 zjutraj ob deveti uri v Društvenem domu v posojilniških prostorih s sledečim vzporedom: 1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru; 2. Poročilo načelstva in nadzorstva; 3. Predložitev in odobrenje letnega računa za leto 1929; 4. Čitanje zapisnika o izvršeni reviziji; 5. Volitev članov v načelstvo; 6. Volitev članov v nadzorstvo; 7. Prosti predlogi. Ako bi ob dolženi uri ne bilo zadostno število članov zbranih za sklepčnost, se vrši pol ure pozneje drugi občni zbor, ki bode sklepal veljavno brez ozira na število udeležencev. — Odbor. 511

Odda se večje gospodarstvo v našem v kozjanskem okraju. 479

Hlapca, zanesljivega in poštenega sprejme takoj za stalno A. Arbeiter, Maribor, Dravska ul. 15. Oženjeni imajo prednost. 500

Krojaškega pomočnika in vajenca sprejme Franc Kerner, St. Ilj v Slov. goricah. 497

Prodajam kompletno žagno železnino z turbino in železne cevi, vse v dobrem stanu. Naslov v upravi lista. 498

Deklica pet let stara se da za svojo. Županstvo Dolgoše, Maribor. 502

Mesarski voz, nov se prodaja. Dolgoše-Maribor. pri kovaču. 503

**ZA POKRIVANJE
STREH
ZA OBLAGANJE
STEN
ZA ELEKTRIČNE
IZOLACIJE
CEVI ZA
KANALIZACIJE**

Oblasna hranilnica mariborske oblasti

Centrala: MARIBOR, Trg Svobode 3.

Podružnica: CELJE, Cankarjeva 11, nasproti pošte.

(Preje: Južnoštajerska hranilnica, Celje).

Dovoljuje vsakovrstna komunalna, melioracijska in hipotekarna posojila, da je posojila na vrednostne papirje in v tekočem računu, eskontira in reeskontira menice, izvršuje žirovne in kontokorentne posle in vse druge v denarno stroko spadajoče transakcije.

Sprejema vloge na vložne knjižice in tekoči račun od zasebnikov, ustanov in drugih denarnih zavodov ter jih obrestuje na jugodnje iše.

Za vse obveze Oblasne hranilnice mariborske oblasti jamči Dravska banovina z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Zato so naložbe v zavodu pupilarno varne.

Vlagateljem izven Maribora in Celja pošlje na zahtevo položnice.

662

Eksportna hiša **LUNA** *Albin Pristernik*
MARIBOR, Aleksandrova c. 19

Za bližajočo se spomlad ter velikonočne praznike imam pripravljeno veliko izbiro in sicer: otročje nogavice par od Din 5.— naprej v črni, sivi, drapp, rujavi in beli barvi, moške (sokne) nogavice od Din 5.— naprej, flor nogavice od Din 12.— naprej, damske nogavice od Din 7.— naprej. Za kvaliteto prevzamem polno garancijo!

Nadalje nudim: Vezene meter od Din -75 naprej, čipke meter od Din 1.— naprej, svilene trake meter od Din 1.— naprej. Vsake vrste sukanea, prejee, igel, gumbov ter raznega pribora za šivilje in krojače po brezkonkurenčnih cenah. — Ročno delane otročje čevlje ter sandale iz usnja od Din 24.— naprej. — Lasno vezenje, predtiskanje in pletenje!

Velika izbira: sraje, spodnjih hlač, samoveznic, palic, dežnikov i. t. d.

Po znižanih cenah! 319 Samo Aleksandrova c. 19

Za veliko noč!

Najljepša banatska moka kg po Din 4.—
lepa krušna moka po Din 2, 2.50, 3, 3.25
sladkor kristal Din 12.—
sladkor kocke Din 13.50
lep riž po Din 5, 6, 7, 8
sveže žgana kava ¼ kg po Din 11, 12, 14, 15, 18
lepe rozine ¼ kg po Din 4, 5, 6.

Pristno bučno in namizno olje kakor vsake vrste špacerijsko blago po najnižji ceni priporoča

JOSIP WEIS
prej Hartinger

Maribor, Aleksandrova cesta 29

Solidna in točna postrežba!

478

Oglašujte v „Slov. Gospodarju“!

Vaša skrb

kaj boste oblekli, ali obuli je odveč ker kupite

Moške obleke, lepe moderne že od Din 290, 350, 390, 450 itd.

Otroške obleke od 3-6 let a Din 115, 130, 150 itd.
" 7-10 " " " 130, 150, 170, 225

Klobuke moderne, a Din 65, 75, 85, 98 itd.

Velika izbira perila, kravaf, nogavic, čevljev itd. po najnižjih cenah

pri **JAKOB LAH**
Maribor, samo Glavni trg št. 2

694

Zadoščenje. Kar sem govorila o gospodini Fridi Prapornik, preključeni Jelica Špešič, Senešič. 482

Rihel Uprava graščine Negova, pošta Ivanjci, naznanja, da se bo na veliko sredo dne 18. aprila ribilo. Rib bo okroglo 1500 kg. Resni reflektanti, ki ponudijo najvišjo ceno, se bodo upoštevati. Pogoji so razvidni pri upravi graščine. 483

Dehla 489
z 12-14 letnim otrokom se sprejme pri g. Švarsnig, Majšberg, Ptujška gora.

Noben rokodelec, delavec, kmet ali meščan ne zamudi

ogledati si dospel

TIVAR
obleke

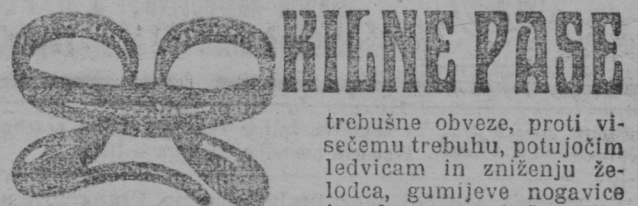
za se in svoje otroke!

Kakovost izvrstna! 462
Cene neverjetno nizke!

Samo v manufakturni in konfekcijski trgovini

J. MASTNAK
Celje, Kralja Petra c. 15

TOČNA IN SOLIDNA POSTREŽBA! Ustan. l. 1904.

trebušne obveze, proti vi-sečemu trebuhu, potujočim ledvicam in znižanju želodca, gumijeve nogavice in obveze na krčne žile.

Umetne noge in roke, korsete, bergle, podloge za ploske noge, suspensorije in vse aparate proti telesnim poškodbam izdeluje staroznana tvrdka po zelo nizkih cenah. 494

Franc Podgoršek naslednik FRANC BELA, bandažist, MARIBOR, Slovenska ulica 7.

Pismena naročila se točno izvršujejo ter pošiljajo po povzetju.

Predno si nabavite zimsko blago obiščite **Trgovski dom** v Mariboru.

Največja modna trgovina v Sloveniji meri 98½ mtr z 36 velikimi izložbami. Velikanska izbira vsakovrstnega blaga nudi čudovito nizke cene. KONFEKCIJI plašče od 300 Din naprej kakor tudi vse blago ceneje kot drugod. Modne knjige zastoj. 1899 Modne knjige zastoj.

Stotisoče

kilogramov kaučuka se vsako leto predeja za dobre PALMA-podpetnike.

Staro in mlado, bolani in zdravi, siromaki in bogatini cenijo dobrote elastične hoje na PALMA-podplatnikih.

In Vi?

Ali hodite še vedno po usnju ali celo na podpetnikih, ki so okovani z železom.

Napravite poizkus, nositi vsaj enkrat PALMA-podpetnike. Iz razlogov varčnosti, preudarnosti in napredka.

415

PALMA

Bodi točen! Ob vsaki priliki v življenju se to zahteva od nas in tej zahtevi moremo samo tedaj zadostiti, ako imamo dobro uro. Da si takšno uro lahko nabavite, pišite takoj dopisnico VELETRGOVINI STERMECKI v Celju, ki Vam bodo priposlala veliki ilustrirani katalog z več tisoč slikami popolnoma zastoj.

Nikel „Ostara“ žepna ura Din 43, „Roskopi“ Din 106, srebrna z enim pokrovom „Vigilant“ Din 235, z dvojnim pokrovom Din 275, damska zapestna ura nikel Din 110, budilica Din 65, 75, zidna ura Din 130. Samo proizvodi prvih švicarskih tvojnic! Velika izbira verižic, uhanov, prstanov in tisoč drugih predmetov. Za ure triletna garancija. Zamenja se, kar ne ugaja ali pa vrne denar.

Trgovski dom **R. Stermecki**, Celje št. 24.
Dravska banovina. 207-8

Kedaj je blago po ceni?

samo tedaj, ako je tudi dobro, to pa kupite samo v trgovini **JOS. FARKAŠ, Sv. Jurij ob Ščav.**

kateri Vam postreže z dobrim blagom in po najnižjih cenah. V zalogi ima vedno najnovejše vzorce volnenedga in svilenega blaga, štofe, kamgarne, cefirje, kotone, barvarski druk, vse vrste platno, sešite obleke za otroke in odrasle, veliko izbiro nogavic itd. — Vseh vrst zelenjadnih, cvetličnih semen. — Za bicikliste najmočnejše plašče, zračnice in vse posamezne dele. 450

Prevzem gostilne.

Naznanjam, da sem kupil gostilno pri „Pošti“ Gor. Radgona, potrudil se bom, da bom cenjene goste zadovoljil z pristnim Ljutomerčanom in dobro kuhinjo. — Se priporoča

477 **ANTON KLEMENČIČ**
gostilna pri Pošti Gor. Radgona Spod. Gries št. 14.

1. aprila velikonočna prodaja
v znani konfekcijski in modni trgovini **T. Kuder nasl. D. CERLINI, Celje, Glavni trg 14**

Spomladanski plašči, obleke, predpasniki, fantovske obleke, dekliške obleke, kravate, srajce, čepice, klobučki. Velika izbira »Peko«-čevljev, svila, pepelin, blago za plašče in bluže. — Velika izbira. — Nizke cene. — Strogo solidna postrežba. 463

Ne zamudite prilike!

Vsled pomanjkanja gotovine kupite za časa velike prodaje po brezkonkurenčnih cenah blago za moške in ženske obleke in perilo, gotovo perilo, predpasnike, nogavice in druge potrebščine. Oglejte si izložbe in primerjajte cene ne samo blagu ampak kvaliteti! 382

JANEŠ & HROVAT / Maribor
Kralja Petra trg 9 (desni breg Drave)

Majerja sprejemem, ki razume vsa viničarska dela, z 2-3 delavnimi močmi. Sprejemem tudi služkinjo: Vošnjak, Slov. Bistrica. 425

Učenka

za strojno pletenje, pridna in poštena se sprejme takoj. Istotam se sprejmejo izurjene pletilje. Ponudbe na B. Pušnik - Vojnik pri Celju. 492

Prodamo

razno staro pohištvo po ugodnih cenah. Skladišče Maribor Meljska c. 29. 491

Denar naložite najboljšo in najvarnejšo pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica r. z. z. n. z. Ulica 10. oktobra

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.
Stanje hranilnih vlog nad 55.000.000 dinarjev.

Vlagatelji ne plačajo od obresti nobenega rentnega davka ter dobijo obresti izplačane v celoti brez kakega odtegljaja. 1

Nikjer tako poceni a vendar tako dobro

ne kupujete vseh mogočih praktičnih predmetov za uporabo, glazbil, jeklene robe, orodja, gospodinskih in oblačilnih potrebščin za dame, gospode in otroke, igrač itd. kot pri svetovni razpošiljalni tvrdki Suttne. Fino poniklana priprava za britje z 2 ostrinama, zelo lepo izdelana, Vas stane samo **22 Din**, dalje dobite dunajsko ročno harmoniko v lepi izdelavi z 10 tipkami, 2 basi i. t. d. **168.** Na tisoče najlepših za samo Din **168.** reči bodele naši v novi veliki ilustrirani domači knjigi, katero tudi Vi popolnoma **brezplačno dobite**, ako jo zahtevate od svetovne razpošiljalne tvrdke 211

H. SUTTNER, LJUBLJANA št. 992

ŽIGA WEISS konfekcijska trgovina Celje-Gaberje 3 (v hiši g. Plevčak)

Cenj. občinstvu uljudno naznanjam, da imam veliko zalogo najnovejšega češkega in angleškega blaga po najnižji ceni. Ravnotako izgotovljene obleke za dečke in gospode v vsaki velikosti in najnovejših krojih. 423

Deške obleke od Din 80.—, 150.—, 250.—.
Obleke za gospode od Din 300.— naprej.
Delavske obleke od Din 200.— naprej.

Nadalje lastno izdelovanje oblek po meri in najnovejšem kroju.

Vse potrebščine

179 za

novorojenčke

L. PUTAN, Celje

Ustanovljeno leta 1898

Semena vsakovrstna, kakor **Semena**
travno, deteljno, pesno in vrtnarsko
seme v najboljši kakovosti priporoča 293
staroznana tvrdka M. BERDAJS

• Ustanovljeno 1869 • MARIBOR ceniki na razpolago!

Zidarji se sprej-
mejo.
Vprašati na stavbi g. Dobrovolni v Studencih pri Mariboru ali pri gradbenem podjetju Rojs v Ormožu. 486

Pohištvoo — Preproge

posteljnina, oložki, modraci, zastori, posteljne odeje, pohištoena tkanina i. t. d. najboljše in najceneje pri **Karlu Preis**

Brezplačni ceniki! **Maribor**, Gosposka ulica 20

V enem dnevu

oprano in posušeno tudi takrat, ko imam največjo
žehto in to po zaslugi pravega terpentinovnega
mila **GAZELA.**

GAZELA

M I L O.

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo
v novi lastni palači na vogalu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 85.000.000.—. Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odteguje vlagateljem.

192